

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 152. szám — 1940 július 7 vasárnap — Ára: 24 fillér

Erdély és Dobrudzsa visszacsatolásának kérdése

A svájci lapok Erdély egyrészének és Dobrudzsának visszacsatolásáról irnak - Magyarország és Bulgária kitart revíziós követelései mellett

A belgrádi sajtó szerint Magyarország reméli, hogy Romániával szemben fennálló követelését békés uton fogja kielégíteni és a feszültség szűnőben van

Az új román miniszterelnök különös rádióbeszéde

A romániai német kisebbség vezetője visszaadta a miniszteri megbízatást

A Berlinbe visszatérő Hitler vezért ujjongó lelkesedéssel fogadták

Hitler a jövő hétre összehívja a birodalmi gyűlést és azon bejelenti az Anglia ellen meginduló végső harcot

Az angol ultimátummal szemben az USA megvédi a francia Martiniquet

Olaszország beleegyezett a francia fegyverszüneti szerződés módosításába

Hitler vezér és kancellár, a német véderő legfőbb parancsnoka tegnap délben visszatért Berlinbe. Hitler vezér májusban, a nyugati hadműveletek megindulásakor hagyta el a fővárost, hogy személyesen irányítsa a hadműveleteket, melyek tudvalevően példátlan győzelmekhez vezettek. A hadjáratból való visszaférésekor a német főváros népe hatalmas arányú és nagy lelkesedéstől áthatott fogadtatást rendezett és ünnepelte vezérét.

Hitler vezér és kancellár most Berlinben marad, legalább is a körülményekből erre lehet következtetni. Ciano gróf olasz külügyminisztert Berlinben fogadja.

Német politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a jövő hét elején összehívják a birodalmi gyűlést, amelynek keretében Hitler kancellár nagy beszédben összefoglalja a franciaországi hadjárat eseményeit és bejelenti az Anglia ellen meginduló végső harcot. A birodalmi gyűlésen előre láthatólag részt vesz Ciano gróf külügyminiszter is, aki vasárnap érkezik a német fővárosba.

MEGSZÓLALT GIGURTU.

Az új román miniszterelnök. Tegnap rádióbeszédet mondott és ebben nemes egyszerűséggel azt állította, hogy Romániának a tengelyhatalmak felé történt orientálódása tulajdonképpen hagyományokon alapul, amely az előbbi kormányok orientációjánál jóval régiebb. Szóval az új román miniszterelnök felfedezte, hogy Románia már akkor tengelybarát volt, amikor még nem is volt tengely. Viszont a történelem bizonyossága szerint Románia már 1916-

ban végképp szakított a központi hatalmakkal, nyíltan az angol és francia vezetés alatt álló entente oldalára szegődött és éppen akkor támadta háta a központi hatalmakat, Németországot s a Monarchiát, amikor azok északon és nyugaton élet-halál harcukat vívták. Ilyen előzmények után kissé túlzott merészség kell orientációs hgyományokról beszélni.

De az új román miniszterelnök a „kisebbségekkel” való kapcsolatban sem ismeri fel az új idők szavát. Azt mondja ugyanis, hogy „reméli, hogy a kisebbségek beilleszkednek az állam kereteibe”. Most mondja ezt, mikor az igazságos elmozdulás reménye nyomán visszafejthetetlenül előtérbe kerül a békeszerződések által elköve-

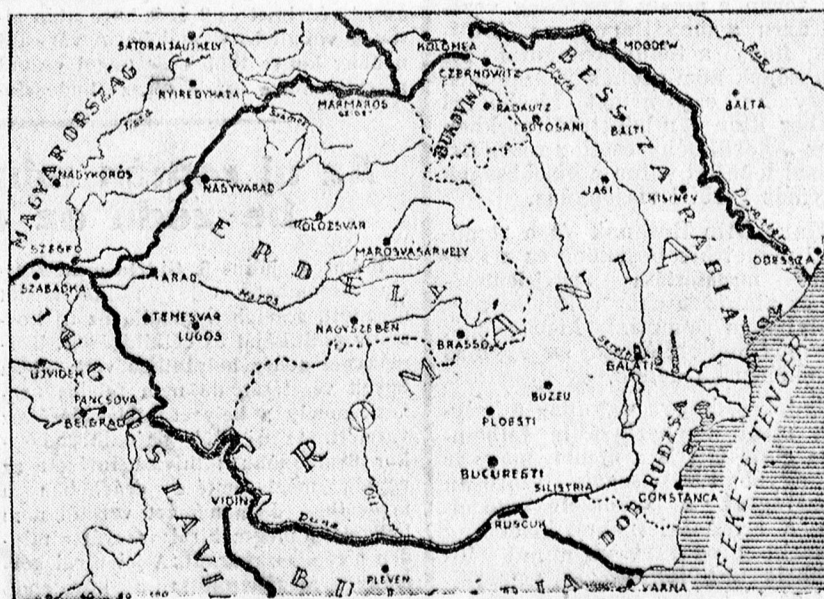
tett igazságtalanságok jóvátétele és az elszakított nemzetiségek és nem „kisebbségek” azt várják, hogy visszatérhessenek az anyaország ölébe. Ha Románia Szovjet-Oroszországgal szemben belátta, hogy az erőszakkal elvett területeket vissza kell adni, ugyanez áll Erdélyre és Dobrudzsára.

ERDELY ÉS DOBRUDZSA

kérdése ma már az egész világ érdeklődésének előtérében áll. A svájci sajtót is élénken foglalkoztatja a nagyfontosságú kettős probléma. A Journal de Geneve bukaresti jelentésében a következőket írja: Itteni értesülés szerint Bukarestben kijelentik, hogy Románia lemondása az angol-francia szavatosságról a tengely poli-

tikájához való csatlakozást jelenti és egyben Románia készségét arra, hogy a balkáni területi kérdéseket mielőbb rendezi. Hitelt érdemlő értesülés szerint ez egyértelmű volna Erdély egyrészének átengedésével, egyben pedig a Dobrudzsa déli részének Bulgáriához való visszacsatolását eredményezné. Hír szerint mind Berlin, mind pedig Róma közbenjárt Görögországnal, hogy biztosítson Bulgáriának szabad kijáratot az Égei-tengerhez. A Bund budapesti levelezője a következőket írja: Ugyanazon a jogon, mint a Szovjet tette Besszarábiában, Magyarország és Bulgária is kitart revíziós követelése mellett. Budapesten és Szófiában élénk diplomáciai eszmecsere folyik és mindkét fővárosban távol allanak attól, hogy a mostani helyzetet végérvényesen tekintsék. A területi követelések fennállanak, csupán a teljesülés időpontja ismeretlen, de mind Magyarországon, mind Bulgáriában meg vannak győződve arról, hogy a tengelyhatalmak segítségével visszanyerik az elvesztett területeket.

A Neue Züricher Zeitung budapesti jelentésében Magyarország várakozó magatartásáról ír az erdélyi kérdéssel kapcsolatban. Magyarországot súlyosan aggasztja — írja a lap — az erdélyi magyar kisebbség sorsa, amelyet a besszarábiai menekülők Erdélybe való beözönlése és a román mozgósítás, valamint a román lakosság felfegyverzése fenyeget. Magyarország sohasem nézhetné tétlenül az erdélyi magyar kisebbség helyzetének rosszabbra fordulását — hangsúlyozza a lap.

Erdély, Dobrudzsa, Besszarábia!

Ha az esőzések miatt vetetlen maradt a földje, vessen most Lampe-féle

Takarmány-mályvát

mely fohérjében egyenértékű a lucernával, zöld hozamában pedig négyszer akkora! Vetőmag szükséglet kat. holdanként 2—2.5 kg. Eredeti LAMPE-féle vetőmag 10 kg-ként . . . P 12.— 10 kg . . . . . P 12.— beszerezhető a tisztántúli főlerakatnál

Kontsek Géza
kereskedelmi r.-t.-nál
Debrecenben.

BELGRÁDI SAJTÓHANGOK MAGYARORSZÁGRÓL

A belgrádi „Vreme” budapesti tudósítója hosszabb cikkben foglalkozik az utóbbi 48 órában Budapesten uralkodó diplomáciai életszerűséggel. Megbízható értesülések szerint a helyzet a következő: 1. Magyarország Németországgal és Olaszországgal teljes egyetértésben fenn akarja tartani Délkelet-Európa békéjét. 2. Magyarország reméli, hogy Romániával fennálló követeléseit békés uton fogja kielégíteni. 3. Ebben a tekintetben magyar politikai körökben s a közvéleményben számításnak a fengelyhatalmak támogatására. Bizonyos jelekből arra lehet következtetni, hogy a Romániával kapcsolatos feszültség szűnőben van. Ezzel kapcsolatban a Vreme a Pester Lloyd egyik cikkét közli, amely szerint Magyarország politikája mindent elkerülni igyekszik, ami összeütközésre vezetne a szomszéd államokkal.

„AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS ÓRAJA KÖZELEDIK”

Egyik vezető bolgár lap, a „Zaria” ismerteti azokat a veszteségeket, amelyeket Magyarország a trianoni békeszerződés következtében mind területben, mind lakosságban szenvedett. A lap ezúttal statisztikai adatokat közöl Magyarország területéről és lakosságáról számáról és azt írja, hogy az ország sohasem adta fel a harcot a Romániához csatolt magyar területek visszaszerzése érdekében. Magyarország most meg van győződve arról, hogy az igazságszolgáltatás órája közel van — írja a lap.

GRÓF CIANO BERLINI UTJA

nagy esemény. Római jelentés szerint az olasz lapok vezetőhelyen közlik Ciano gróf külügyminiszter berlini utazásának hírét. A lapok kiemelik, hogy a külügyminiszter utazása a német kormány meghívására történt. Római diplomáciai körökben a látogatás híre igen nagy érdeklődést keltett. Kijelentették, hogy minden magyar ázat és kommentár korai volna. Sem illetékes, sem politikai körökben nem nyilatkoztak érdemileg ezzel a látogatással kapcsolatban és a sajtó is tartózkodik minden megjegyzéstől.

Ciano külügyminiszter berlini látogatásával kapcsolatban a Berliner Börsenzeitung a következőket írja:

— Egészen természetes, hogy a katonai szövetségünk külügyminisztere meglátogat minket, hogy közvetlen eszmecsere keretében beszélje meg az újabban fel-

APOLLO

FILMSZÍNHÁZ

Előadások kezdete köznap d. n. 5—7—9, vasárnap d. n. 3—5—7—9 órákor. Pénztárnyitás hétköznap d. e. 11-től 1 óráig, vasárnap d. e. 11 órától kezdve. Telefon: 25-09.

Ma, július 7-én, vasárnap és hétfőn UTOLJARA:

Földindulás

a szerelem — élet — halál — megbocsátás minden magyar filmje.

Páger Antal, Eszenyi Olga, Kiss Ferenc, Billosi Tivadar főszereplőkkel.
Halló — Halló! A Magyar Királyi Posta intézményének 100 éves fennállásáról készült kultúrfilmje.
Felvételek a Hortobágyon is. Magyar Világhíradó.

merült kérdéseket. Csak így lehetséges, hogy minden egyes lépésünk teljesen azonos legyen. A német nép meleg szeretettel üdvözlözi Ciano grófot berlini látogatása alkalmából. Meggyőződésünk, hogy ez a közvetlen érintkezés is éppen úgy szolgálja fogja Európa ügyét, mint a multban minden egyes baráti megbeszélés, amelyeket Németország Olaszországgal folytatott.

Magánértesülés szerint gróf Ciano berlini látogatásával kapcsolatban olyan kombinációk keltek szárnyra, hogy az olasz külügyminiszter látogatása nem is annyira az Anglia elleni támadó szándék hangsúlyozásának szól, hanem délkelet-európai kérdéseknek, amelyeket a romániai fejlemények idéztek fel.

A BERLINI MEGBESZÉLÉSEK HÁROM PONT KÖRÜL MOZOGNAK

Az olasz közvélemény érdeklődésének előterében Ciano gróf külügyminiszter berlini utazása áll. A külügyminiszter Buttí nagykövet és Celesia követ, szertartásfőnök kísérték el Berlinbe. A látogatásnak normális jellege semmit sem von le jelentőségéből. A nemzetközi helyzet legutóbbi legfontosabb eseményének a következőket tartják:

1. A Franciaországgal létrejött fegyverszünet. 2. Besszarabiának és Bukovinának Szovjetországgal részéről történt megszállása. 3. A francia-angol diplomáciai kapcsolatok megszakítása. Rómában nyilvánvalóan tartják, hogy a német birodalom vezetőinek és Ciano gróf külügyminiszternek a megbeszélése e három pont körül fog mozogni.

HANS OTTO ROTH,

a romániai német kisebbség vezetője, akit az új román kormányban kisebbségi miniszterre kineveztek visszaadta megbízatását, illetve lemondott tárcájáról. Lemondását azzal indokolta meg, hogy a német kisebbség többi vezetőivel előbb megtárgyalja miniszterségének ügyét. E megbeszélés során a német kisebbség vezetői arra a megállapodásra jutottak, hogy a többi romániai kisebbségnek nem néznek jó szemmel, hogy ha egy német kisebbségi ember ülne a miniszterdi székben s ez a körülmény esetleg rossz hatással lehetne volna a kisebbségek egymás közötti viszonyára.

Hans Otto Rothnak és a romániai német kisebbségnek ez a korrekt magatartása nagyjelentőségű és aláhúzza azt a jó viszonyt, melyben a romániai kisebbségek egymás mellett élnek és egymás érdekében küzdenek.

Érdekes, hogy ugyanaz a helyzet, mint Csehszlovákia felbomlása előtt. Ott is a német, magyar és egyéb kisebbségek szorosan összefogtak a közös elnyomó ellen. A romániai német kisebbség korrekt magatartása annál inkább is nagyfontosságú, mert hiszen az új román kormány német orientációról hallat szívényhang-

okat. Ugy látszik, az ott élő német kisebbségek jól ismerik az ilyen hangokat.

OLASZORSZÁG BELEEGYEZETT A FEGYVERSZÜNETI SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSÁBA

A Havas Iroda jelentése szerint vichy-i zólerésült körökben meg erősítik, hogy Olaszország beleegyzett a fegyverszüneti szerződésnek a francia flottára és légiereire vonatkozó záradékainak módosításába.

Ez a távirat éjszaka érkezett, de már napközben egymást érték olyan jelentések, melyek azt hangoztatták, nincs kizárva, hogy egy egészen váratlan, meglepő fordulat következik be a francia-német-olasz viszonyban. Nem látszik ugyanis lehetetlennek, hogy Németország és Itália azonnali gyors megoldást keres a francia kérdés rendezésére s azután rövidlejtárú ultimátumot intéznének Angliához utolsó békefelhívásként, mielőtt megindulna a döntő rúham a szigetország ellen. Ezzel kapcsolatban hangoztatják Berlinben, hogy a békés megoldást rendkívül elősegítené Churchill távozása, mert ez az az angol népjózan megítélésére engednie követ-

keztetni, valamint arra, hogy az angol közvélemény nem azonosítja magát a háborúért egyedül felelős Churchillel.

MARTINIQUE SZIGET

úgy lehet válaszvonalat fog alkotni az eddigi angol-amerikai viszonyban. Martinique a kis Antillák második legnagyobb szigete, francia gyarmat. Columbus fedezte fel 1502-ben. Már 1535-ben franciák telepedtek meg rajta. Az angolok többször elfoglalták, de később minden esetben visszavették. Ezeket kell tudni Martinique szigetéről.

Most a francia fegyverletétel után a sziget helyzete kényessé vált. Az angolok szeretnék volna rátenni kezüket újra a szigetre, annál is inkább, mert az eddigi szövetségeseknek a sziget repülőgépgyűjtőhelyül szolgált. Az angolok zár alá vették a szigetet. A francia parancsnok nem engedelmkedett az angolok felhívásának, mely arra irányult, hogy adják ki az ott levő francia hadihajókat és repülőgépeket. Az angolok állítólag el akarják foglalni a szigetet, de közbelépett Amerika és hadihajókat küldött a sziget védelmére. Ilyenformán bekövetkezett az az eset, hogy Anglia és Amerika szándékai keresztezik egymást.

Hitler vezért ujjongó lelkesedéssel fogadták Berlinben

Berlin, július 6. (Német TI) A német birodalom Főherje a diadalmas német véderő legfőbb parancsnoka szombat délután 2 órákor megérkezett a birodalom fővárosába. A Főher most tért vissza első ízben Berlinbe, miután május 10-én a németek nyugati ellentámadása kezdetén a hadműveletek irányítására ez arevonatra indult. A Főher fogadtatására megjelent Göring vezértábornagy Braunschicht vezérezredes, Raeder vezért-

gernagy, Hess, a Főher helyettese, dr. Göbbels miniszter, nagyberlini köztervezető és velük együtt a véderő, az állam és a párt legmagasabb képviselői.

Berlin lakossága a Főher megpillantásakor lelkes ujjongásba tört ki, és a hála viharos tüntetésével kísérte vezérét. A virággal telehintett bevonzási úton nagy-Berlin minden templomának tornyában a Főher megérkezésekor zúgtak a harangok.

Hogy foglalták el az olaszok Cassalát

Róma, július 6. Cassala szudáni város elfoglalásáról a következő részleteket közlik: Az olasz csapatok 3 irányból meglepetésszerűen támadták meg az erős angol csapatokkal megrakott várost. Az olasz jobbszárny áttörte az angol védelmet és 3 óras harc után elsőnek vonult be Cassalába. A várostól néhány km-re több erős angol csapat megtámadta a másik olasz hadoszlo-

pot. Az angolok 20 nehéz harcikosít dobtak harcba, de az offenzíva az olasz repülőbombáinak tüzeiben összeomlott.

Madrid, július 6. A lapok első oldalán közlik, hogy az olaszok elfoglalták Cassala és Galagsd szudán-angol-egyiptomi várakat. Az ABC szerint a győzelem világos jele az olasz támadó szellemnek.

Az új román miniszterelnök rádióbeszéde az új orientációról

Bukarest, július 6. Giurtu miniszterelnök szombat este rádióbeszédet mondott, amelyben vázolta az új kormány politikáját és célkitűzéseit. Kormányom nehéz helyzetben vette át az ügyek vezetését, de nem felelős azokért, amely a helyzet kialakulásához vezetett. Az új idők hajnalhasadásakor uralkodónk felhívást intézett az egység megteremtése érdekében a nemzethez, de a nemzet vezetői nem hallgatták meg a király szavát s minden a régiiben maradt. A jelenlegi kormány megállapította a követendő irányt, amelytől sem jobbra, sem balra nem tér el. A kisebbséghez intézett

szavában hangsúlyozta, hogy már is megtörtént a kezdeményezés az együttműködésre. A kisebbségek remélhetőleg megértik, hogy bele kell illeszkedniük az állam keretébe. A külpolitika tekintetében a miniszterelnök annak a kijelentésére szorítkozott, hogy a külföld remélhetőleg megérti, milyen áldozatokat hozott Románia a béke érdekében. Megállapította, hogy Romániának a tengelyhatalmak felé történt orientálódása tulajdonképpen hagyományokon alapul, amely az előbbi orientációnál jóval régebbi. (MTL)

Ezer ember vesztette életét a galaci véres vasárnapon

Bukarest, július 6. Mint a most kiadott hivatalos jelentésből kitűnik, a galaci vérfürdőnek összesen 1000 áldozata van.

A hivatalos jelentés cáfolja azt Tass hírügynökség által terjesztett hírt, hogy 5000 embert, akik Besszarábiába vissza akartak térni, hajóra szállították és ez a hajó nyomtalanul eltűnt volna. Bizonyítékul kijelentik, hogy összesen 12.000 ember akart Galacból Besszarábiába visszatérni. Ezeket az ismeretes összetűzés után hajókra rakták és csütörtökön 2000 ember érkezett orosz fennhatóság alatt álló területre, pénteken pedig 9000 ember.

A hivatalos jelentésből nyilvánvalóan kitűnik, hogy Galacban 12.000 ember kérte elszállítását, míg Besszarábiába mindössze 11 ezer érkezett meg, tehát 1000 volt a vasárnapi vérontás áldozata.

Romániából klutasítják az angolokat

Óvintézkedéseket tesznek a románok mert Anglia bosszújától tartanak.

Bukarest, júl. 6. „Adja Isten, hogy Anglia ne készítsen elő számunkra semmit se, amiért lemondottunk a garanciájáról” — írja a Curentul mai vezércikkében, melyben az oráni eseményekkel foglalkozik.

Altalában a román közvéleményben és politikai körökben komoly aggodalommal néznek Anglia felé. Attól tartanak, hogy a brit birodalom valahol megbosszulja Románia külpolitikájának megváltoztatását. A kormány ezért messzemenő óvintézkedéseket tett, így elsősorban a petróleumforrások vidékén, ahon-

nan sorozatosan utasítják ki az angol mérnököket. Altalában arról is beszélnek, hogy az összes Romániában tartózkodó angol állampolgárokat kiutasítják.

A Curentul a továbbiakban Angliát egy fuldoklóhoz hasonlítja, aki kétségbeesésében már úszni sem tud. A brit birodalmat nem lehet megismerni, mert elvesztette azt a nagyvonalúságát, amellyel eddig a politikáját irányította. (NST.)

Bukaresti jelentés szerint a romániai olajvállalatok azonnali hatállyal elbocsátottak 30 angol mérnököt.

A zsidók és besszarábiai lakosok elutazása Erdélyből

Kolozsvár, július 6. Szamos tartomány királyi helytartósága közli:

Tudomására hozzuk a Szamos tartomány területén élő összes zsidóknak és besszarábiai lakosoknak, hogy a belügyminisztérium

rendelkezésének megfelelően mind azok, akik Besszarábiába kívánnak utazni, elutazhatnak utazási engedélyek alapján, amelyeket városokban a rendőrkveszturák, vidékiek részére pedig a megyei prefekturák állítanak ki.

A román flotta a dobrudzsai partok felé tart

Konstanzából a bankok elszállítják értékeiket és elutaznak a tisztviselő családok.

Belgrád, júl. 6. A „Politika” jelentése szerint a román flotta elhagyta a konstanzi kikötőt. Ugyalászik, írja a lap, attól tartanak, hogy váratlan támadás érheti a dobrudzsai partokat.

Konstanzából a pénzintézetek elszállították értékeiket és megin-

dult az állami tisztviselők család-jainak elszállítása is.

Istanbulból jelentik, hogy a Márványtengerre visszatért a török flotta, amelyik Besszarábia megszállásakor kifutott a Fekete-tengerre.

Haakon norvég királyt le akarják mondatni

Stockholm, július 6. Ideérkező hírek szerint norvégiai politikai körök Haakon királyt lemondásra szertnék bírni és a norvég alkotmányt megváltoztatni. Haakon király, mikor még Norvégiában tartózkodott, hozzájárult ahhoz, hogy egy úgynevezett „adminisztrációs bizottság” működjék és a német megszálló hatóságokkal egyelértésben intézze az ügyeket. Most arról van szó, hogy e bizott-

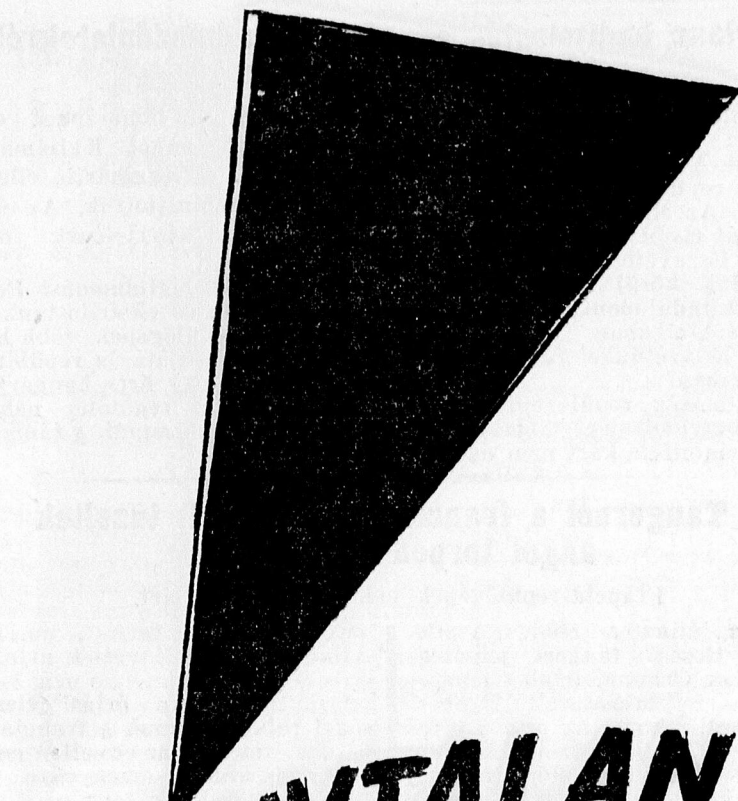
ság helyébe új birodalmi tanács lépjen, amely mindazon jogokat gyakorolhassa, amelyeket eddig a király és a norvég parlament együttesen gyakorolt.

Július 15-re összehívják a stortingot, a norvég parlamentet és ez fog határozni az alkotmányreform és a királyi jogok gyakorlása felől. Ha Haakon király nem mond le, akkor a királyi jogok gyakorlását felfüggesztik.

A külföldiek elhagyják Romániát

Szófia, július 6. Igen sok külföldi hagyta el az utóbbi napokban Romániát. Többek között Ruszcsuknál átlépte a határt Jenezewicz volt lengyel miniszter is családjával. Az újságírók előtt kije-

lentette, hogy a romániai bizonytalan helyzet miatt menekül Bulgáriába. Mára virradó éjszaka pedig átlépte a bulgár határt az angol kereskedelmi attasé.

ARANYTALAN
fogyasztású

elavult lámpák helyébe

gazdaságos

TUNGSRAM
KRYPTONT!

Halállal büntetik a németek és olaszok ellen katonáskodó franciákat

A francia nemzetvédelmi minisztérium közölte, hogy a fegyvernyugvási szerződés értelmében a francia kormány kötelezte magát, hogy francia állampolgároknak megtiltja a hadiszolgálatot Német- és Olaszország ellen olyan államokban, amelyek még hadat viselnek. A tilalom ellen vétőket életfogytiglani kényszer-munkával vagy halállal büntetik.

A cinkotai tömeggyilkos ismét felbukkant

A budapesti főkapitányságra levelet irtak, melyben közölték, hogy Kiss Béla, a cinkotai tömeggyilkos az Angyalföldön él és házasságközvetítéssel foglalkozik. A levél alapján a rendőrség kiszállt a helyszínre, de a jelzett férfi már eltűnt vidékre.

— Tíz utassal árokba zuhant egy teherautó a galamboki országúton. Karkovics József, Kolerics István, Weininger József, Goldstein Ernő és Deles Imre súlyos sérüléseket, csonttöréseket szenvedtek.

tartós vászon

kabát és nadrág

P 18'80

18

Grünfeld

triszabóság
Kistemplom mellett

HUNGÁRIA
Filmszínház

Telefon: 24-71.

MA, VASÁRNAP d. u. 3, 5, 7, 9 órakor utoljára: a

Nosztly fiú esete
Tóth Marival

JÁVOR PÁL és SZÖRÉNYI ÉVA főszereplésével!

HETFŐN: először d. u. 5, 7, 9 órakor a lebillincselően érdekes és izgalmas kémtörténet:

Titkos megbízás

Főszerepben: GUSTAV FROHLICH és CAMILLA HORN. — A legújabb eseményekkel telt VILÁGHÍRADÓ!

Olasz hadijelentés az afrikai hadmozdulatokról és légitámadásokról

Az olasz főhadiszállás 26. közleménye:

Észak-Afrikában rohamosztagok és repülőgépek léptek működésbe. Az ellenség két heves támadását Capuzzo és Bir Slemann ellen visszavetettük. Vadászipilótáink közül négy nem tért vissza kiindulópontjára.

Kelet-Afrikában megszállítottuk helyzetünket az elfoglalt Cassanában.

Az ellenség repülőgéptámadása Lugh Ferrnadi légi támaszpontja ellen semmiféle kárt nem okozott.

Az Augusztá-támaszpont ellen megkísérelt angol légitámadást gyors légi és léghárító ellentámadással meghevesítettük. Az ellenséges gépek kénytelenek voltak visszafordulni.

Egy másik légitámadást Palermo ellen szintén elhárítottunk. Az ellenséges repülőgépek több bombát dobtak le Catania repülőtérre, de csak egy üres hangárt találtak el és a repülőtér néhány tagja esett áldozatul a támadásnak. (MTL)

Tangernél a francia parti ütőek tüzeltek angol torpedórombolókra

Francia repülőgépek bombázták Gibraltárt.

Róma, július 6. (MTL) A „Popolo di Roma” tangeri jelentése szerint az Oranál lefolyt tengeri csatának folytatása volt. Tangernél jelentik, hogy az ottani francia parti ütőek tüzelni kezdtek 2 angol torpedórombolóra, melyek a part közelébe merészkedtek. A két angol hajó sűrű füstöt kibocsátva, sietve eltávozott a francia partok közeléből.

Milánó, július 6. Francia repülőgépek bombázták Gibraltárt, jelenti a Corriere della Sera Madridból. A francia repülők támadá-

sa több órán át tartott, majd az Atlanti óceán felé vették útjukat. A bombázás eredménye még ismeretlen. Madridban óriási jelentőséget tulajdonítanak a francia lépésnek, amelyik az egyetlen méltó válasz az oráni eseményekre.

London, július 6. A Gibraltár ellen intézett olasz légi támadás hírek szerint igen erőteljes volt. Szombaton éjszaka a rádió bejelentette, hogy nem egy, hanem három támadás érte egymásután az angol erődöt.

Összetűzés Szíriában angol és francia katonák közt

A Németországgal és Olaszországgal megkötött fegyverszüneti egyezmények következtében Mittelhauser tábornok azt a parancsot kapta a francia kormánytól, hogy hajtsa végre a közelkeleti francia hadsereg leszerelését. Az angol csapatok megakarták zavarni ezt a műveletet. Ilyenformán súlyos összetűzésekre került sor a francia és az angol katonák között.

A szíriai főbiztos erőlyes tiltakozást jelentett be az angol hatóságok intézkedései miatt, megállapítva, hogy az angol hatóságok nehézségeket akarnak támasztani a vichy-i kormányának.

Az alexandriai francia flotta sorsa

Alexandria, július 6. Az alexandriai francia flotta egységeinek hollétéről még most sem tudnak semmit. Pénteken este a város még tele volt francia és angol tengerészekkel. A francia tengerészeket hajóikra parancsolták. (MTL)

Franciaországban egypárrendszer lesz

Laval bejelentette a tekintélyuralmat.

Róma, július 6. A Messaggero az Havas Iroda alapján közli Laval francia miniszterelnökhelyettesnek Vichyben a szenátus tagjai előtt mondott beszédét. Laval mintegy 50 szenátor előtt mondta el nyilatkozatát.

Kijelentette, hogy a kormány a nemzetgyűlés elé törvényjavaslatot szándékozik terjeszteni, mely eltörli az érvényben levő parlamentáris intézményeket és felhatalmat ad Pétain tábornagnak a francia állam új alkotmányának kidolgozására.

Laval helyettes miniszterelnök több egymásután megtartott ülésen ismertette azokat az indokokat, amelyek a törvényjavaslat előterjesztésére készítették a francia kormányt.

A francia politikát alkalmazni kell a tekintélyuralmi államok rendszeréhez. Természetesen az új francia alkotmánynak nem lesz reakciós jellege — tette hozzá Laval —, de visszaadja az államnak szuverén tekintélyét és biztosítja a munkások, a család és a haza jogait. E reform értelmében Franciaországban eltűnnek a politikai pártok. A pártok helyét egyetlen egységes párt foglalja el. A reform teljesen törvényes uton fog végbemenni. Laval a törvényjavaslatot a nemzetgyűlés elé fogja terjeszteni. Az 1875. évi alkotmánytörvény értelmében kizárólag a nemzetgyűlés hivatott a francia alkotmány módosítására.

Az új alkotmány nem lesz merő utánzása más államok alkotmányának, hanem alkotmányaik elveit alkalmazni fogja a francia jellemhez.

Elzárják a moszuli olajvezetéket

Stockholmi jelentés szerint az iraki és a londoni kormány között megegyezés jött létre, amelynek értelmében a Szírián át Tripoliszba vezető olajvezetéket elzárják.

Ennek következtében az iraki olajat csak a Palesztinán át Háifa vezető második olajvezetéken szállítják a Földköz-tengerhez. (MTL)

A Szociális Missziótársulat értesíti tagjait, az összes testvéregységeket és az egész katolikus társadalmat, hogy ma vasárnap délután 5—6-ig szentségmádással kapcsolatos ajtótosság lesz a templomban. Imaszándékunk: a világéke. Felkérünk minden katolikusot a részvételre. Elnökség.

Hajduszoboszlói Gyógyfürdő ma már európai hírű.

Fedett gyógymedencék, ivocsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő, áratlanul eredményes fürdő, — ivó — és belelegzőkurák. A „Szoboszlói Gyógyvíz” és a szén-savval telített „Hajduvíz” mindenütt kapható. A fürdőt Hajduszoboszló 73. és 78. oszós — jódos — brómos — h drovar bonatos névvízzei táplálják. 3.000 liter forróvíz per-cenként. Magyar és németnyelvű ismertetővel készíttük a fürdő igazgatósága.

Két angol cirkáló megtámadta és kétórás harc után elsüllyesztette a „Frondeur” francia cirkálót

Vichyből jelentik; Kréta-sziget környékén a Frondeur nevű francia cirkáló, — amely a franciák nemzeti fegyverszüneti egyezmény záradékának értelmében Franciaországba visszatérőbe volt —, nyílt tengeren két angol cirkáló megállította és kétórás harc után elsüllyesztette. Az angol cirkálók, nem törődve a hajótöröttel, tovább folytatták útjukat. A Fron-

deur hajótöröttjeit három nap múlva egy görög gőzös vette fel-délzetére.

AZ ANGOLOK CAFOLNAK
London, július 6. A Reuter iroda közlése szerint nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, amelyek szerint a Frondeur francit torpedórombolót két angol cirkáló a Kréta-szigetek mellett elsüllyesztette. (MTL)

Kiterjesztették a városi tisztviselők hivatali szolgálatát

Vasárnap és éjszaka ügyeletes szolgálatot tartanak.

A múlt hét folyamán, mint megírtuk, a polgármester elrendelte a tisztviselők nyári szabadságának felfüggesztését. Most újabb olyan intézkedések történtek a városházi munkarendben, amelyek a mai időkhez alkalmazkodva fokozott munkateljesítést és állandó helytállást jelentenek.

Belügyminiszeri rendelkezés érkezett a városhoz a városi hivatalok munkaidejének azonnali kiterjesztéséről. Ennek alapján visszavonáig tartó érvénnyel a város hivatalaiban reggel 8 órától délután 2 óráig és délután 5 órától 8 óráig kell minden tisztviselőnek, alkalmazottnak, segédszemélyzetnek hivatali órát tartani. Ezenkívül vasárnap reggel 8 órától hétfő reggel 8 óráig állandó szolgálatot kell rendszeresíteni, naponta inspekciónak kell tar-

tani délután 2—5 óra között, míg a rendes hivatali szolgálat szünetel. Este 8 óra után pedig reggel 8 óráig, amikor a rendes hivatali szolgálat ismét megkezdődik, ugyancsak állandó ügyeleti éjjeli szolgálatot kell tartani a kijelölt rendszer szerint. Az új rendelkezés értelmében szombaton már nem is volt a városházán weekend és 2 óráig dolgoztak a tisztviselők. A rendelkezés a város valamennyi hivatalára és összes üzemre érvényes. Hír szerint hasonló rendelkezések léptek életbe több állami hivatalnál is.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ

A Gibraltárban horgonyozó angol hadihajók utnak indultak Anglia felé

Róma, július 6. Az olasz lapok Madridon át érkezett jelentései megerősítik azt a hírt, amely szerint Gibraltárt tegnap francia repülők bombázták. Egyes hírek szerint a bombákat egyetlen francia gép dobta le. Más értesülés szerint pedig egy egész francia raj bombázta a fontos angol tengeri bázist. A bombázások által okozott károk nem ismeretesek. Az angolok azt állítják, hogy a bombák csaknem mind a tengerbe estek és csak két sebesülést történt. Madridban igen nagyjelentőségű tulajdonítanak a francia eljárásnak, amellyel nyilvánvalóan az oráni táma-

dást akarták megtorolni. Megerősítik továbbá, hogy az oráni támadásban résztvevő angol erők tegnapelőtt éjszaka futottak be a gibraltári kikötőbe. — Egyes hajók magukon viselik a csata nyomait.

A Giornale d'Italia lapzártakor érkezett jelentése szerint tegnap este 20.30 órakor Gibraltárban horgonyozó angol hajók felszedték horgonyukat és utnak indultak Anglia felé. Algécirasón keresztül érkezett jelentések szerint, mint a Giornale d'Italia közli, az oráni útközletnek összesen több, mint ezer halottja, sebesültje és eltűnt áldozata van.

Kinevezések a rendőrségen

Dr Répássy Istvánt és dr Kubinyi Bélát rendőrkapitányokká nevezték ki

Budapest, július 6. A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére dr Kubinyi Béla debreceni, dr Répássy István debreceni rendőrfogalmazóknak a rendőrkapitányi címet, a m. kir. rendőrség detektívtestületének létszámában Sipoos Árpád debreceni, Császár Péter debreceni detektívfelügyelő címmel felruházott detektívnek a detektívfelügyelői jellegű adományozta.

A kinevezések dr Kubinyi Béla és dr Répási István személyében az országo-

san elismert deb. rendőrség tisztikarának értékes tagjait érték akiknek közérdekű munkássága a legnagyobb elismerést váltotta ki. Ugyancsak a legteljesebb elismerést érdemli Császár Péter detektívfelügyelőnek, a büntügyi detektívcsoporthoz vezetőjének és Sipoos Árpád felügyelőnek, a közigazgatási csoport kiváló tagjának munkássága és előlépésük széles körökben vált ki őszinte örömet.

Az aratás megkezdődik

A földművelésügyi miniszter vetésjelentése megállapítja, hogy az eső az egész országban meghaladta az átlagot, a napi felmelegedés változó volt és időnként gyönge. A sok eső több vidéken a buja növényi gabonát megdöntötte és elősegítette a rozsda fejlődését. A burgonyára, répára, takarmányfélékre kedvező volt a sok eső. A tiszántúli megyékben sok helyen a gabona ritka, alacsony, bár a

kalász nagy. A gabona a legtöbb helyen érésben van és a jövő héten megkezdődik az aratás. A Kárpátalján a búza most virágzik, ritka, alacsony és gyomos. A rozs és árpa aratását főleg a homokos talajokon kezdték már a déli vármegyékben. A zabvetések szép sűrűek, elég magasak. A tengeri a sok eső után az utóbbi napokban erőteljes fejlődésnek indult. Gyümölcsökből gyenge termés várható.

Üveg, porcellán, keretezés, üvegozás
Mindenben **BESSENYEY**
a legolcsóbb. Csapó 101. Tel. 17-74

Mindenkinek fontos! Hogy
retikulje
dívatos legyen.
Bőröndárút
Tóthfalussy
bőröndés szaküzletéből vegyen
PIAC UOCA 40. SZ.

A bevonultak családi segélyének ügyét gyorsított eljárással intézik

A bevonultak családi segélyére vonatkozólag minden tekintetben a már múltban is alkalmazott rendeletek az irányadók. Eszerint az olyan bevonultaknál, akiknek családjai, eltartottjai kereset, ellátás nélkül maradtak, családi segélyt folyósítanak, melyet utó-

lag kap meg a segélyezett. A segélyezés ügyét gyorsított eljárással intézi a hatóság. A bevonult el-
látatlanjaira vonatkozó adatokat parancsnoksága hivatalból a bevonulástól számított 24 órán belül átteszi a szociális ügyosztályhoz, ahol ugyancsak a legrövidebb idő alatt kivizsgálják a segélyezendők helyzetét, vagyoni és kereseti körülményeit. Meggyorsítja a segély folyósítását az is, hogy akik már a múlt években részesültek családi segélyben, azoknál a már meglévő adatok alapján történik a kiutalás.

A családi segély összege feleség után 12 pengő, minden további eltartott családtag után személynként nyolc pengő. Segélyben részesül minden olyan feleség és család, ahol a férj, családfenntartó bevonulása után a havi jövedelem nem haladja meg a 80 pengőt. (Ez alatt a nyers jövedelem értendő.) Feleség akkor jogosult családi segélyre, ha legalább egy gyermeke van. Ha gyermektelen, akkor is kap azonban segélyt, ha bizonyítást nyer, hogy keresetképtelen, munkaképtelen.

Autó és kerékpár karambolja a Böszörményi uton

Súlyos szerencsétlenség történt szombaton délben a Böszörményi uton. Az úttesten Böszörmény irányába haladt egy személyautó, melyet Karsai Mihály karcagi lakos vezetett és mellette ült Placsek András szolnoki lakos. Ugyancsak ebben az irányban haladt kerékpárján Bíró Gyula debreceni lakos. Az autó vezetője észrevéve a kerékpárost, nyomban fekezett és éles fordulóval igyekezett kikerülni a kerékpáron haladó Bíró Gyulát, aki azonban szintén ebben az irányban került. Az autó az éles kanyar következtében felszaladt az úttest szélére a villamos síneken keresztül és az ott levő villanyoszlopba ütközött. Az ütődés olyan erős volt, hogy a villanyoszlop meghajolt annak következtében. A közben szintén kanyarodó Bíró Gyula pedig kerékpárjával belefutott az autóba. Erős esattanás hallatszott és Bíró hatalmas ívben leröpülve kerékpárjáról, véresen terült el a kövezeten. A gépkocsit vezetőjének

nem történt semmi baja, ellenben a mellette ülő Placsek András az autó betört üvegeitől fején több vágott, erősen vérző sebet szenvedett.

A szerencsétlenség színhelyén pillanatok alatt hatalmas tömeg gyűlt össze és körülvette az összetört autót, kerékpárt és a véres sérülteket. Ertesítették a mentőket, akik Placsek András sebeit helyben bekötötték, a súlyos állapotban levő Bíró Gyulát pedig beszállították a sebészeti klinikára. A karambol következtében Bíró kulcsfontosságú szervengett és egyik lába is törésgyanús. A röntgenvizsgálat fogja megállapítani, hogy több zúzott seben kívül nem szenvedett-e belső sérüléseket is.

A rendőrség szintén kiszállt a helyszínre és nyomban megindította a vizsgálatot. Tanukat hallgatták ki a szerencsétlenség lefolyására vonatkozólag és megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy terhel-e valakit felelősség a karambol előidézéséért?

A Kollégium ifjúsága 1940 végéig százötven alföldi magyart telepít a Dunántúlra

A kollégiumi ifjúság által elindított telepítési akció legújabb eredményein végigtekintve, első sorban két újabb család telepítése áll előtérben, akikkel ötvenre emelkedett a mozgalom által Baranyába átültetett magyar életnek száma. De a terv szerint még ez év végéig 12 újabb családot telepítenek a Dunántúlra a földművelésügyi minisztériummal együttműködve. Ezeknek a családoknak házáat a nyár folyamán munkatárborban akarta a kollégiumi ifjúság felépíteni. Egyelőre ez halasztást szenved a körülmények miatt, de még ez évben megvalósításra kerül. A 12 család újabb száz lelket jelent, akikkel már 150-re fog rugni a telepítettek száma.

Tovább sorjázva a mozgalom sikerét, lehetetlen szó nélkül el-
menni a budapesti Lónyay ucai gimnázium és Baár-Madas intézet gyűjtésének eredménye mellett, mely 4000 pengőt juttat a telepítés ügyének.

Törökszentmiklóson a Werbőczy B. E. a napokban tartott táborozásán Péter Zoltán igazgató, a telepítési mozgalom egyik elindítója tartott nagyhatású előadást a telepítésről. A szépen sikerült táborozás bevételét a kollégiumi ifjúság akciójára fordítják.

De egymást érik a szebbnél-szebb megnyilvánulásai annak,

hogy mennyire kezdi megérteni társadalom a fiatalok, a magyar ifjúság lelkéből feltört akció sorsdöntő fontosságát. Már 75-re rug azoknak száma, akik rendes havi megajánlást tettek, amit fizetnek esztendőről-esztendőre s ez havi 220 pengőt jelent. Ha ez a módja a mozgalom elősegítésének még erősebben elterjed társadalmunkban, páratlan eredményeket lehet elérni. Mindenestre itt még sokan vannak, akiknek meg kell hallani az ifjúság hívó szavát és a maguk egy-két pengőjével hozzájárulni a nemes, szép mozgalom sikeréhez. A gondolat megértésének legszebb példáit azonban az ifjúság szolgáltatja. A debreceni piarista gimnázium diákjai is részt vesznek a gyűjtési munkában és az első adományok már beérkeztek. A Dóczy gimnázium érettségi fényképtáblójáról mondott le és árat a telepítési mozgalom javára adta. Szép sikerrel gyűjtött a Dóczy tanítónőképző, egyik vidéki ref. középiskola diákjai pedig érettségi bankettjük helyett adták az erre szánt összeget a telepítésre váró sokgyermekes magyar családoknak. Közel ezer pengőt tesz ki a kollégiumi internátus bentlakos diákjainak feltétjéből megtakarított összeg...

A debreceni fiatalság példát mutatott ezzel a mozgalommal az egész országnak...

„Neumann Cipő” e heti ajánlata.

Női szandálcipők piros, kék, barna és fekete színben
P 9-80 P 10-80

Ki akarta irtani a családját a Kőztemetőben egy debreceni asszony

A rendőrség központi ügyeletére izgatott asszony rohant fel a tegnapi napon és elfulladt, remegő hangon tett bejelentést:

— Tessék gyorsan intézkedni, mert megöli mind a három gyermekét... Már viszi őket a Kőztemetőbe...

Ezután a panaszos, aki egyik Csillag ucai házban házmesterné, gyorsan előadta, hogy a házban lakó egyik asszony az esti órákban hazament munkahelyéről, ahol mint bejárónő dolgozott. Három gyermeke: a kilencéves Pista, a hétéves Sanyi és kétesztendő Imre egész nap magukra maradtak és valami csinyt követtek el. A hazatérő asszonyt a házbeliek panaszok özönével fogadták. Az asszony nagyon elkeseredett és leoldotta a ruhaszárító kötelet, elővette az asztalfiókból a nagy konyhakést, aztán maga előtt tuszkolva gyermekeit az ajtó felé, sirva kiáltotta vissza:

— Megölöm mindegyiket... kiirtom az egész családot... míg én egész nap dolgozom értük, szegyet hoznak a fejemre... Végzek velük és magammal is... megyek a Kőztemetőbe...

Azzal a bejárónő a három kisgyermekkel eltűnt és az udvarbeliek csak ekkor rökönnyödtek meg.

Ezalatt az Árpád téren és Kassa uton nagy feltűnést keltett az asszony, aki maga előtt hajtotta három gyermekét és folyton pörölt velük, kezében ott villogtatta

a kést, lóbálta a zsineget és folyton hangoztatta:

— Most véreket veszem, istentelenek... Ezt nem uszátok meg...

A gyermekek zokogva könyörögtek anyjuknak, hogy ne bántsa őket. A különös menet sok ember figyelmét magára vonta és a Kassa útról is valaki telefonon értesítette a rendőrséget, hogy egy asszony kést forgatva viszi gyermekeit a temető felé... A rendőrségen éppen akkor tett panaszt a házmesterné és a megerősített feljelentés alapján nyomban két kerékpáros rendőr és detektív indult a Kőztemető felé.

Nem érték azonban még a temetőig, amikor már szemközt jött velük a család teljes létszámban és sértetlenül. A kés ugyan még ekkor is ott volt az asszony kezében, de már lefelé lógatta és békésen ölelte magához a Pista gyereket, folyton kérdegetve tőle:

— Ugy-e nem lesztek többé rosszak? En egésznap kinlódok értetek és majd kiszült a szemem, amikor anyni rosszat hallottam rólatok.

Előállították a családot a rendőrségre, ahol az anya azt vallotta, hogy első dühében megdondolatlannal tette kijelentéseit és csak megfenyítési akarta gyermekeit. A hatalmas konyhakés és ruhaszárító kötel ott maradt a rendőrségen bűnjelnek. Az anya ellen megindult az eljárás.

Fellépett a szőlő Ilonca

Legújabb jelentések szerint hazánk legtöbb szőlővidékén fellépett a szőlőmoly és az Ilonca és ennek következtében bizonytalanra válik a kiválóan ígérkező termés, ha a megfelelő és feltétlenül szükséges védekezést idejében meg nem tesszük. Ugy a szőlőmoly, mint az Ilonca ellen legeredményesebben védekezhetünk Meritol-azénes permetező, vagy porozószerral. A Meritol ezidőszert még a régi árak mellett kapható. Nagy előnye, hogy 100 liter vízhez csak 400 gr (40 dkg) szükséges és ezenkívül keverhető Bordóilébe is. A permetező, valamint porozó Meritol és egyéb növényvédelmi szerek igen előnyösen szerezhetők be a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány uca 29. és vidéki kirendeltségeinél. Célszerű ezen anyagokat a korlátozott raktárkészletek, valamint a várható áremelkedés miatt a legsürgősebben beszerezni. (A permetező Meritol ára 50 kg vételnél kilogrammonként 2,53 pengő, míg a porozó

Meritolé 1,75 P, minus 3 százalékos engedmény, amely árakhoz kisebb vételknél hozzájön a szokásos felár.)

Egyben közöljük, hogy fenti szövetkezetnél újból kapható a szőlőkötözéshez szükséges raffiánács, 100 kg-ként 234 pengő árban bruttó-nettó ab Budapest raktár.

— Hirdemény. A m. kir. Minisztérium 4070—1940. M. E. szám alatt rendeletet adott ki a biztosítási, vagy biztosításszerű tevékenységet folytató egyesületek állami felügyeletéről, mely rendelet megjelent a „Budapesti Közlöny” 1940. évi június hó 21-én kelt 137. számában. Ezen rendelet meghatározza a biztosító egyesületek alakulását s előírja azokat a rendelkezéseket, melyeket az alapszabályokban fel kell venni. — Fenti rendelet a Városháza, I. em. 38. számú szobájában betekinthező. Fenti rendeletre a város közönségének, illetőleg a vonatkozó egyesületeknek figyelmét felhívom, rámutatva a rendelet 41. paragrafusában foglalt megtorló intézkedésekre is. Polgármester.

Debreceniek ma Szoboszlón

LILIOMKERTBEN

szórakoznak.

Remek konyha, nagyszerű italok. Nagy Károly vendéglős.

Burai Zsiga játszik.

Hegedüs Máttyás gyógyfürdő vendéglőjében **Szoboszlón**
a debreceni vendégek ennek a hirdetésnek felmutatásával
5 % engedményt kapnak.
Jó magyar konyha! Kétünő borok. Legolcsóbb árak!

A búza és a tengeri bejelentése, zár alá helyezése és igénybevétele

A m. kir. Minisztérium a honvédség és a polgári lakosság élelmezésének, valamint állati takarmányszükségletének biztosítása érdekében 4.810—1940 M. E. szám alatt kibocsátott és a f. évi július hó 5-én életbeléptetett rendelete szerint az, **akinek birtokában búza van és annak mennyisége az 5.—q-t meghaladja köteles azt bejelenteni. A bejelentésre kötelezett nem csak az 5.—q-t meghaladó, hanem egész készletét köteles bejelenteni. Az akinek birtokában tengeri van és annak mennyisége morzsolt állapotban 10.—q-t esélyes állapotban 15.—q-t, vagyis ebben az arányban számítva együtt a 10.—q-t meghaladja, köteles egész készletét bejelenteni. A bejelentési kötelezettség az 1940. évi július 5-én meglévő készletre vonatkozik. Nem vonatkozik a bejelentési kötelezettség a honvédség birtokában lévő készletre. A bejelentést 1940. évi július hó 7-én, 8-án és 9-én, vagyis vasárnap, hétfőn és kedden d. e. 8—12 óráig, d. u. 5—8 óráig (vasárnap is) kell a Közelelmezési Ügyosztály termelői Irodájában (Ferenc József u. 28. sz. földszint Dobozí útjára) megtenni.**

A fuvarozás alatti készletre vonatkozó bejelentést a címzett a fuvarlevél, vagy egyéb okmány átvétele után azonnal köteles megtenni. A bejelentőnek, a bejelentett adatokat sajátkezű aláírásával kell hitelesíteni. A bejelentésben fel lehet tüntetni azt, hogy búzából 1940 augusztus 15-ig, tengeriből 1940 november 30-ig számítva a készlet birtokosának és családjának házi és gazdasági szükségletére, illetve tengeriből állatok takarmányozására és hizlalására elengedhetetlenül milyen mennyiség szükséges. E szükségleteket azonban a birtokos a bejelentés alkalmával az iroda vezetője előtt igazolni köteles.

Debrecen város egész területére az aratási és cséplési munkálatok tartamára elrendelték a honvédelmi munkakötelezettséget

HIRDETMÉNY.

Ertesítem a város lakosságát, hogy a m. kir. Földmivélségi Miniszter Úr 57576—1940. számú távirati rendeletével az aratási és cséplési munkálatok zavartalan menetének biztosítására a kötelező mezőgazdasági munkaségítéget Debrecen sz. kir. város területére elrendelték és annak végrehajtásával a város Polgármesterét megbízta.

Ezen megbízás alapján az alábbiakat vendelem el:

1. A város egész területére az aratási és cséplési munkálatok tartamára a honvédelmi munkakötelezettséget elrendelem.

2. Folyó évi július hó 9-én — kedden — este 20 óráig minden kalászos terménnyel bevett ingatlan tulajdonosa, illetve haszonbérletoje igyekezzen szabad egyezkedés útján arató munkáit le-szerződöttetni, illetve katonai szolgálatra bevonult munkáit újakkal pótolni és a fentjelzett időpontig az elsőfokú kö-zigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. szám, földszint 46. számú szobában) be-jelenteni, hogy a kalászosokkal be-ve-tett területek learatásához szükséges számú aratókkal rendelkeznek-e vagy nem, s ha nem, úgy jelentsék be, hogy hány aratóra van még szükségük.

3. Minden egyes őstermeléssel foglal-ko-zó, honvédelmi munkára kötelezett — 15—70 éves korú férfi és 16—50 éves korú női egyén ugyancsak jelentkezzen július hó 9-én — kedden — este 20 óráig szabad egyezkedés útján aratási munkát vállalni és a jelzett időpontig ugyancsak az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. sz. föld-szint 46. sz. szobában) jelentkezni és be-jelenteni, hogy aratási munkára kihez szerződött.

A Közelelmezési Ügyosztály ellenör-zí, hogy a bejelentéseket a valóságnak megfelelően tették-e meg.

A bejelentés alá eső búzát f. évi jú-lius hó 5-től kezdve hatósági zár alá helyeztetnek kell tekinteni és azt a földmivélségi miniszter külön enge-délye nélkül forgalomba hozni, feldol-gozni, vagy azzal egyébként rendel-kezni tilos. Nem vonatkozik ez a kor-látozás a malmok tulajdonában lévő készletekre. A bejelentés alá eső ten-gerit ugyancsak f. évi július hó 5-től kezdve hatósági zár alá helyeztetnek kell tekinteni, s azt csak a rendeletben meghatározott módon szabad forgal-omba hozni, illetőleg azt bármilyen célra felhasználni. E korlátozások nem von-atkoznak a háztartás, illetőleg a gaz-daság körében feltétlenül szükséges készletekre. A zár alatt levő készletek-et, a bejelentésre kötelezett megöriz-ni és a romlásától megővni köteles.

A zár alá helyezett búzát, az állam megbízásából a FUTURA az 1940 évi június hóra megállapított hatósági áron készpénz fizetés ellenében köz-élelmezési célokra igénybeveszi.

Ha a birtokosnak a búza ellenérté-kére az előtti van szüksége, mielőtt a FUTURA azt igénybeveszi, a búzát a FUTURÁ-nak felajánlhatja. A felaján-lást Debrecenben az Alföldi Takarék-pénztárnál, mint a FUTURA főbizo-mányosánál (Ferenc József út 16. sz.) kell megtenni. A zárolt tengeri tekin-tében az államot elővásárlási jog il-leti meg. Ha a birtokos a tengerit el-adni, elcserelni, vagy más módon át-ruházni kívánja, köteles azt a FUTU-RÁ-nak megvételre felajánlani.

Egyébként a rendelet részletes ren-delkezéseit és a szigorú büntető rën-delkezéseket a kifüggesztett hirdet-mény tartalmazza. Polgármester.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

az 1940-ik évben a bevonulás miatt nem juthat, azoknak segélyezéséről — a családi segély szabályozását nem érintve — külön rendelet fog intézkedni. Tekintve, hogy az aratási és cséplési

A debreceni BIFFA üdvözölte az újjáéledt BIOSZ-t

A debreceni BIFFA legutóbb megtar-tott üléséből a következő üdvözlő leve-let intézte a Biztosító Intézetek Orszá-gos Szövetségéhez:

„A tisztelt és elismerés adóját törek-szünk minden alkalommal leróni azok iránt, akiknek nemes és ernyedetlen munkássága bámulatba ejt bennünket. Az emberi élet örömeinek és boldogsá-gának forrása nem egyedül a kényel-mes és gondnérüli életben rejlik, kell valami, ami együl a kényelmes és gond-nélküli életben rejlik, kell valami, ami az embereket abban a felemelő érzésben egyesítse, ami a munka fogalmát hivat-va van betölteni. A vándor, ha hosszas fáradozás után elérkezik ahhoz a pont-hoz, amelyet magának elindulása előtt kitsemelt s onnét visszatérintve néze-gtél a nap arany sugarával bevont tájat abban a tudatban, hogy munkája nem volt meddő, bátran, büszkén tekinthet vissza hátrahagyott útjára. Ma, amikor a Biztosító Intézetek Országos Szövet-ségének új vezetősége egy éves működé-séről számol be, mi, akik éber figyelem-mel kísértük a felbecsülhetetlen nagy

1940 július 7., vasárnap 6

munkálatok zavartalanulásának bizto-sítása közérdek, elvárom a város min-den egyes lakosától, hogy átérzi azon nagyfonságú feladatot, amely ezen munkálatok zavartalan lefolytatásához fűződik s egyetlen egy olyan egyén sem lesz, akivel szemben hazafélti kötelessé-gének nem teljesítése következtében a megfelelő büntető rendelkezéseket al-kalmazni kellene.

Debrecen, 1940 július 5-én.

Dr. Kölessey Sándor,
polgármester.

értékű munkát, mi, akik megállapítot-tuk, hogy az új vezetőség nem arra rendezkedett be, hogy ezeknek a fákknak hús árnyékában pihenjen, hanem komoly, céltudatos munkával a biztosítási eszme fokozottabb térhódítása érdeké-ben minden tudását érvényre juttatja, mi, akik Debrecenben megrendezett és sikereibe szinte felejtethetetlen országos összejövetelnek hatását közvetlenül éreztük és érezzük, csak hódolattal le-hetünk a BIOSZ vezetősége és elsősor-ban annak elnöke, Gebhardt Domonkos úr Oméltósága kitűnő szorgalmának, szép tehetségének, szilárd jellemének érdeme, ez az érdem pedig nem marad-hat méltánylás nélkül. Mi debreceniek szívből mélyből köszöntjük az újjá-éledt BIOSZ-t. Köszöntjük annak kiváló elnökét, Gebhardt Domonkos Oméltósá-gát, köszöntjük összes kitűnő munka-társait és köszönjük azt a nagyértékű propagandát, mely a mi munkánk megkönnyítését, de egyben a biztosítási eszme teljes diadalának előbbre jutását jelenti.“

Vizsga a ref. diakonissza intézetben

A Diakonissza Intézetben szom-baton délelőtt folyt le a testvérek vizsgája, melyen D. dr Révész Imre püspök elnökölt, míg a vizs-gálatot Nagy István lelkipásztor végezte. A vizsga szép sikerrel zá-rult, a testvérek kifogástalanul megfeleleltek feladataiknak. A vizs-ga eredményeként gyakorló test-vérekké lettek: Berencsy Mária, Czinege Johanna, Fehér Róza, Kripkó Magda, Maeseneke Lidia, Párosi Mária és Vass Jusztina. Próbatestvérek lettek: Bodó Borbála, Bartha Emma, Böresök Teréz, Hajdú Ilona, Brender Mar-

git, Héthy Borbála, Katona Er-zsébet, Király Piroksa, Kocsondi Erzsébet, Kósa Erzsébet, Várko-nyi Piroksa, Máthé Eszter, Mike Julianna, Naményi Ilona, Nyiri Flóra és Pikó Katalin. II. évfolyamra képeztettek ki: Bottyan Margit, Elefánthy Erzsébet, Föld-vári Erzsébet, Genyes Gabriella, Kathy Mária, Kiss Etelka, Kul-cár Margit, Nyiri Ilona, Szolnoki Margit.

A vizsga után D. dr Révész Im-re püspök és Nagy István lelki-pásztor intézett szép beszédet a vizsgát tettekhez.

— Bérbeadási hirdetmény. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Vajda-lapos elnevezésű, összesen 938 kat. hold 246 négyszögöl területű városi ingatlan, amely áll 325 kat. hold 838 négyszögöl szántóból, 22 kat. hold 1132 négyszögöl rétből, 572 kat. hold 316 négyszögöl le-gelőből, 11 kat. hold 198 négyszögöl út-ből, 2 kat. hold 1013 négyszögöl csator-nából és 3 kat. hold 1549 négyszögöl majorból, a rajta levő felülépítmények-kel, u. m. lakóház, cselédlakás és mag-tár, ököristálló, disznóól, artézi kút és gémeskút, 1940. évi október hó 1-től kezdődőleg 1941. évi szeptember hó 30-ig terjedő egy évre nyilvános szöbeli árverés útján haszonbérbeadásra kerül. Az árverés 1940. évi július hó 10-én dél-előtt 9 órakor a városháza tanács-ter-mében tartatik meg. A haszonbér a megajánló búzamennyiségnek debreceni paritású egyenértéke negyedévenként előre fizetendő. Azonkívül fizetendő bi-ztosítási díjak, visszabélygozási költsé-gek, adók és egyéb közterhek. Óvadék-ként egyévi haszonbérnek és közterhek-nek megfelelő összeg nyújtandó kész-pénzben, takarékbetétkönyvben, garan-cia levélben, vagy ingatlanra leendő jel-zálogi bekebelezéssel, amely esetben az egyévi haszonbér és közterheknek meg-

felelő kétszeres fedezet szükséges. — Bányapénzüli a kiküldési árnak 10 szá-zaléka teendő le az árverés megkezdése előtt a város házipénztáránál, vagy az árverelő bizottságnál. A bérbeadásra kerülő ingatlanra vonatkozó egyéb ada-tok és részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál megte-kinthetők. Polgármester.

Debrecen város leltárbiztosítási hivatala.

1318—1940.

ARVERESI HIRDETMÉNY

Debrecenben, 1940 évi március hó 22. napján elhalt özv. Papp Já-nosné Végh Vilma hagyatékához tartozó házbútorok, ágy- és ruha-neműek f. évi július 12-én délután 4 órakor Garai u. 13. sz. alatt, a debreceni kir. Járásbíróság Pk. 24.597—940. számú végzése alap-ján, készpénz fizetés ellenében nyilvános árverésen eladottnak. Vételi illetéket a vevő fizeti. Debrecen, 1940 július 5.

Leltárbiztosítási hivatal.

BRISTOL SZÁLLODA
BUDAPEST, DUNAPARTON

Előkelő családi szálloda,
olcsó árakkal. Egy ágyas
szoba 6 P-tól, két ágyas
szoba már 12 P-tól. Kitűnő
étterem és kávéház. Elő-
zékeny kiszolgálás.

Próbálja ki úgy vegyemeg.

Univex
FÉNYKÉPEZŐGÉP
3 90 P.
SÍMESFELVÉTELIANYAGOK
ÁLLANDÓAN BAKTADON

BERZEKI
FOTOSZAKÜZLET

PIAC-U 38
UDVARBAN

A tengelyhatalmaknak nincs szükségük francia hadihajókra Anglia ellen mondja az olasz rádió

Róma, július 6. Az olasz rádió pénteken este a francia hírszolgálat keretében a következő megállapításokat tette azzal az angol állítással szemben, amely szerint a tengelyhatalmak állítólag hatalmukba akarják keríteni a francia hajóhadat:

Németország és Olaszország mint győztesek egészen más feltételeket szabtak volna a fegyverszüneti szerződésben Franciaországnak, ha valóban bármilyen hzándékuk lett volna a francia hadihajókkal kapcsolatban. Németországnak és Olaszországnak az Anglia elleni harcban nincs is szükségük a francia hadihajókra, minthogy a mostani harcot egészen más eszközökkel és egységekkel vívják majd.

A svéd követ Molotovnál

Stockholm, július 6. Molotov külügyi népbiztos fogadta Bohaman külügyi államtitkárt. A kihallgatáson Assarsson svéd követ is jelen volt.

Katonai szolgálatra behívott személyek cukorjegyrel

Értesíti a Közélelmezési Ügyosztály az érdekelteket, hogy a 155 000—1940. F. M. sz. rendelet 13. §-a értelmében, katonai szolgálatra behívott személyek cukorjegyeket az illetékes közélelmezési közigazgatásnak visszaszolgáltatni tartoznak. Amennyiben a katonai szolgálatra bevonult egyén a katonai közétkezésben nem vesz részt és ugyanazon község (város) területén teljesít katonai szolgálatot, ahol polgári lakóhelye van, cukorjegyét nem tartozik visszaszolgáltatni. Ha más község (város) területén teljesít katonai szolgálatot, cukorjegyét visszaszolgáltatni köteles, de jogosult élelmezési kijelentést kérni és annak alapján szolgálati helyén cukorjegyet igényelni. — Polgármester.

Időjárás

Hazánkban a mai nap folyamán lezálló légmozgás uralkodott. Az égbolt túlnyomóan derült volt s esőt sehal nem jelentettek. A hőmérséklet emelkedett s általában 25—27, a déli megyékben 28 fokig terjedt a felmelegedés.

Jóslás: Élenkülő déli, délnyugati szél, túlnyomóan derült, a délnyugati, vagy esti órákban nyugaton már lehet zivatar. A hőmérséklet emelkedik.

— A természetes „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált háziszor megrogzított székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhé és gyorsan ható hashajtó mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát.

Megnyílt **SINAY** illatszertára
Csapó és Vár-u. sarok. (Wiener-palota).

Francia tengerészisztek nem viselhetik brit rendjeleket

Bern, július 6. Vichyből vett értesítés szerint a francia tengerügyi hivatal a következőket közli:

A leszerelés alatt álló hajóhadunk britt részről történt gyáva megtámadása miatt tilos a francia tengerésziszteknek britt rendjeleket viselni.

Külföldiek nem léphetnek Franciaországba

Vichy, július 6. A külföldieknek megtiltották a Franciaországba való belépést, egészen különleges megvizsgálásra érdemes egyének

kivételével. Ezenkívül ideiglenesen megtiltották a külföldieknek, hogy a mostani lakóhelyükről elköltözzenek.

Francia tiltakozás Londonban

Genf, július 6. A francia kormány tiltakozott londoni ügyvivője útján amiatt, hogy a brit hajóhad támadást intézett a francia földközítengeri erők ellen. A jegyzék tartalmáról részletek nem is-

mereteseek. A Reuter iroda diplomáciai levelezőjének felfogása szerint a tiltakozó jegyzéket a lehető legerősebb hangnemben szüvegezték meg.

Amerikai hadihajók indultak Martinique védelmére

Newyork, július 6. (Stefani) Öt amerikai torpedóromboló, amely eddig a Szűz-szigeteknél horgonyzott, Martinique felé indult, hogy örököljön ennek az országnak helyzete felett. Az in (zkedés azzal az ultimátummal kapcsolatos, amelyet az angolok a Martiniqueben állomásozó francia parancsnokokhoz intéztek. Ezeknek a hajóknak parancsnoksága elhatározta az ellenállást. (MTI.)

London, július 6. Londonban hangsúlyozták, hogy az angol tengeri haderő nem vette zár alá Martiniquet. Washingtoni francia közlés szerint erre azért került volna a sor, hogy a hadigép-küldemények ne kerüljenek német kézre. (MTI.)

Washington, július 6. (Stefani) Hull külügyminiszter válaszolt azokra a bírálatokra, amelyeket az Egyesült Államok által Angliának nyújtott segítség felett gyakoroltak. Ezzel kapcsolatosan a külügyminiszter megállapította, hogy hadianyag küldése Angliában még nem jelenti az Egyesült Államoknak azt a szándékát, hogy beavatkozzék az európai háborúba.

Megállapítják továbbá, hogy a washingtoni kormány megakadályozza Angliát, hogy fenntartsa a francia Martinique és Nyugatindia elleni zárlatot. Ez utóbbiak helyőrségét, mint ismeretes, hűek maradtak a Pétain kormányhoz. Martinique kikötőjében van a Jeanne d'Arc francia cirkáló, egy repülőgép anyahajó, több tengeralattjáró és kisebb hadihajók. (MTI.)

Rendeletben szabályozták a légvédelmi szolgálatot

A hivatalos lap csütörtöki száma közli a légvédelmi szolgálat szabályozásáról szóló rendeletet, amelyet a kormány a honvédelmi törvény alapján adott ki. A rendelet szerint mindenki, aki 14-ik életévét betöltötte és 70-ik életévét túl nem haladta, nemre való tekintet nélkül, személyes légvédelmi szolgálat teljesítésére köteles. Akik 60-ik életévüket túl nem haladták, különleges légvédelmi szolgálatra is kötelezhetők.

A személyes légvédelmi szolgálat állhat légtitlalmi feladatok ellátásából és a légtitlalmi kiképzésben és gyakorlatozásban való részvételből. Mentesek a légvédelmi kötelezettség alól azok, akik tényleges katonai, rendőrségi, csendőrségi, pénzügyőrségi szolgálatot teljesítenek, továbbá lelkészek az országgyűlés tagjai, amikor az országgyűlés együtt van, a honvédség, csendőrség hadköteles sorban levő

nyugdíjasai, a testileg, szellemileg teljesen alkalmatlanok.

Megállapítja a rendelet, hogy a légvédelmi szolgálatra igénybevehető személyeket békében egy 60 órás tanfolyamon való alapkiképzésre, két 24, illetve 12 órás tanfolyamon való továbbképzésre és évenként négy ízben 3, illetve 2 órás ellenőrzést szemlén és gyakorlaton való részvételre lehet kötelezni.

A különleges légvédelmi szolgálatra igénybe vett emberek napi 3—2—1 pengő térítést kapnak és kötelesek saját munkaeszközöiket, szerszámaikat magukkal vinni. Aki különleges légvédelmi szolgálatra van kötelezve és aki személyes légvédelmi szolgálatot katonai vezető és alatt lát el, e viszony tartama alatt a szolgálattal összefüggésben elkövetett bűncselekmények miatt katonai büntető bíraskodás és fegyelmi szabályok alatt áll.

Kedvezményes állami tehén és üsző kiosztási akció

Vitéz Teleki Mihály földművelésügyi miniszter az állattenyésztési alapról szóló törvényjavaslat tárgyalása során a Házban is bejelentette, hogy az állattenyésztésben elmaradt vidékek, így elsősorban az Alföld és a visszacsatolt területek népies szarvasmarha tenyésztésének minőségi fejlesztését rendkívüli intézkedésekkel és természetesen állami támogatással kívánja biztosítani.

Ezt a célt szolgálja a földművelésügyi miniszteriumnak most megindult nagyszabású kedvezményes tehén és üsző kiosztási akciója.

A földművelésügyi minisztérium ez a nagyjelentőségű állattenyésztési akció 30 százalékos árkedvezménnyel támogatja és viseli a szállítást, valamint az első éves biztosítás költségét is. Bár az akciót csak most kezdték

K e r é k p á r
Csoda, Turán, Favorit stb. kedvező részletfizetésre legolcsóbban kapható
KESZLER Széchenyi u.

meg, aziránt a kisgazdatársadalom már is annyira érdeklődik, hogy az igénybevételek az előirányzott kereteket lényegesen meghaladják. A kiosztáshoz szükséges tehencet és üszöket túlnyomórészt a Dunántul legértékesebb tenyésztőterületeinek kisgazdától vásárolják. Tehát ez akcióval egyidejűleg a Dunántul tenyészállat feleslegének elhelyezését is kedvezően befolyásolják.

Árszabályozások

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa szabályozta a piacra kerülő borotvaszappanok árát. A rendelet értelmében a legalább 78 százalékgig elszappanosított zsírsavat tartalmazó piperecs borotvaszappan rögzített gyári eladási ára 100 kg-ként legfeljebb 40 P-vel, a legalább 66 százalékgig elszappanosított zsírsavat tartalmazó (kocka) borotvaszappan ára pedig 34 pengővel emelhető. A viszonteladók a gyárak által rájuk hárított felárat változatlan összegben háríthatják tovább. A most kiadott árszabályzat a mosószappant nem érinti.

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa rendeletet adott ki, amely a külföldi származású műselyem fonalból készült textiláru árát szabaddozza. — A korábbi 4 százalékos felárat 9 százalékban, az 5 százalékos felárat 11 százalékban, a harisnyafelárat pedig koton kötőgépen előállított cikknél 5 százalékban, a körkötőgépen előállított cikknél pedig 10 százalékban állapítja meg a rendelet.

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa rendeletet adott ki, amely nyers pamutfonal legmagasabb, gyári eladási árát újból szabályozza. A rendelet 20.1. —I. amerikai nyerspamut fonal gyári legmagasabb eladási árát kg-ként 3.48 pengőben állapítja meg. A feldolgozó iparnak a rendelet engedélyt adott, hogy a pamutfonal árának emelkedéséből származó költségtöbbletet átháríthassa. (MTI.)

MEGJELENT

Debrecen 1940 évi oimtára
a Debreceni Kereskedő Társulat kiadásában, 610 oldal terjedelemben, pontos, gondos összeállításban. Tartalmazza Debrecen összes hivatalait, intézményeit, egyesületeit, kereskedelmét, iparát és az összes háztulajdonosokat.

Minden könyvkereskedésben kapható.

— Orvosszövetség határozata alapján házi orvosi tiszteltelődjak félévenként előre fizetendők.

Evangélikus leányinternátus Budapest
Bármely fővárosi közép-, vagy főiskolába járó protestáns úrlányok teljes ellátását, felügyelését, idegen nyelven való továbbkutatását vállalja. — Prospektust küld az intézet. Tulajdonosa: BÜNKER JOZEFIN, Budapest, VII., Rákóczi út 10. szám.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám,
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, július 6—július 13-án reggel 8—reggel 8-ig:
„Nap” Piac uca 1., telefon 27-73.
„Aranyegyszaru” Kossuth uca 8.,
telefon 34-96. — „II. Rákóczy”
Külsővásártér, telefon: 23-43. —
„Hungaria” Vargakert, tele: 28-25.

— **Vasárnapi istentiszteletek rendje a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Révész Imre, délután 5 órakor Csutoros Sándor, Kis-templomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Szenes László, Kossuth uccal templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza 5 órakor Balogh Ferenc, Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Musza Ferenc, 4 órakor Nagy Károly, Ispolytéri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Gyula, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Árpádtéren 10 órakor dr Erdei Mihály, délután 3 órakor Püski Imre, Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József, Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 3 órakor Kulcsár Ferenc, Nyulási áll. isk. 10 órakor Szabó Gábor, Tégláskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János, Egyeken délután 3 órakor Nagy Sándor, Téglavetői gyűl. házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Tanyai istentiszteletek: Hármashegyén délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre, Lukaházán délután 2 órakor vitéz Szabó Endre, Ondó I. Kádárudlón délelőtt 10 órakor Rápolyi Árpád, Pallagon délelőtt 9 órakor Papp Géza.

— **A rom. kat. templomban és iskolakápolnában** rendes vasárnapi misere. A Szent Anna uccai templomban misék reggel hat óráig tartanak. — **Istentisztelet az unitárius templomban.** Debreceen, Hatvan uca 24. sz. alatt levő unitárius templomban folyó hó 7-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentisztelet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: dr Csiki Gábor unitárius misztikus lelkész, kormánypártfogó. — Istentisztelet után rendkívüli közgyűlés lesz a templomban a közölt tárgysorozattal.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. — **Prédikál Pass László** tb. esperes-lelkész. Az esti istentiszteletek július és augusztus hónapban szünetelnek.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappason uccal imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaórákat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—8-ig prédikáció és úrvacsora. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra, péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— **Németországba 4000 vágott juhot** viszünk ki és ezenkívül havonta 3 vagon élőjuhot is visznek Németországba.

— **A debreceni ötös tanács** dr Baróthy Zoltán elnöklété alatt tartott tárgyalást szombaton délelőtt. A vádlottak padjára került Demes Sándor tiszaladányi leány, akit azzal vádoltak, hogy bár katonaköteles, mégis az országot engedély nélkül akarta elhagyni. Hajjasdon elfogták és így tervét nem válthatta valóra. A leányt elítélték 3 hónapi fegyházra. Az ítélet jogerős.

Debrecennek van a legnagyobb összegű kiadása és bevétele a vidéki városok között

A Városok Lapja legutóbbi számának statisztikai táblázata érdekes tükröt nyújt a vidéki városok anyagi helyzetéről.

A tíz törvényhatósági jogú város között egy sem tud 50 százaléknál kevesebb pótdadót felmutatni. De például Miskolc 97 százalék pótdadóját túlhaladja Kecskemét is 105 százalék és Hódmezővásárhely 137 százalék pótdadóval. Sokkal érdekesebb a városok 1940. évi költségvetésének kiadási és bevételi összegeinek összehasonlítása. A legtöbb szükséglete Debrecennek van 11 millió pengővel, míg fedezete is a legtöbb 9.700 ezer pengővel. A Debrecenhez hasonló nagyságú Szeged már megelé-

szik 7.600 ezer pengős kiadással, igaz viszont, hogy a bevétele sem több 6.400 ezer pengőnél. A legkisebb költségvetéssel a Miskolc alig kisebb Hódmezővásárhely dolgozik. Itt a szükségletet 2.200 ezer pengőből fedezni tudják. A bevétele azonban olyan gyatra, mint egyetlen más törvényhatóságú városé sem. Mindössze 1.200 pengő bevétele van a több, mint 60.000 lakosú városnak. Még Székesfehérvárnak is több bevétele van 600 ezer pengővel. A hiány tekintetében sem áll utolsó helyen Miskolc, Debrecen is, Szeged is megelőzi a költségvetési hiány tekintetében.

— **Bezúgta fejét a liftkarika** Szabó József 16 éves tanulóknak a Csapó uca 43. számú házban. Szabó sérülését a mentők bekötötték és saját lábán távozott.

— **Budapesti svábhegyi Majestic, Lomnic, Kis Majestic, 5 emeletes luxuspénzió, a Fogasmegállónál.** Az üdülők paradicsoma. Legnagyobb komfort. Hideg-meleg folyóvíz. Tündéri kilátás. Díclás konvha 1/1 r 9

— **Fejbevégtá ismeretlen tettes** a Csapó uccán egy szódás üveggel Erdei Sándor 29 éves budapesti lakost. Erdei Sándor sebtét a mentők költötték be és saját lábán a rendőrségre sietett, hogy megtegye a feljelentést.

IRÓGÉPEK HURAY, JAVITASA iparkamara T. 17-93

— **Kolbászt evett és gyomormérgezést** kapott Netz József 26 éves, Debrecen, Hatvan uca 3. szám alatti lakos. Netz József tegnap reggel kolbászt vásárolt reggelire. Mikor a kolbászt megette, görcsöket kapott, úgyanyira, hogy eszméletét is elvesztette. A mentők bevitték a klinikára, ahol gyomormosás után a saját lábán távozott.

— **Összeest lakásán Kovács Lajosné** 55 éves hajdúszoboszlói lakos, mire a mentők a helyszínre siettek. Kovács Lajosné már magához tért, s kérésére a mentők lakásán hagyták.

Örökítse meg

gyermek hangját.
Már 1:30-tól lemezre veszi
MAYER mérnök Kossuth u. 23.

— **A belgrádi orosz követség palotáján** bevonják a cári lobogót és az új szovjet követ költözik az épületbe. Ezen az épületen 1914 óta cári zászló lengett és szellemi központja volt az orosz emigrációnak. Plotnijkov szovjet követ ma költözik be a régi épületbe, melynek ormán a Romanovok zászlóját felváltja a szovjet lobogója.

— **Cserépkályhák** legszebb és legjobb kivitelben Tóth utóda ifj. Székely Szücs Sándor kályhámesternél vásárolhat. A Tiszántúl legnagyobb cserépkályha raktára. Mielőtt kályhát vásárol, tekintse meg raktáramat, veltékényszer nélkül. Debrecen, Károly Ferenc József út 8. Telefon: 26-70.

— **Agyrázkódást szenvedett, mert fejbevégtéglával haragosa,** Szemeré Oszkárné, József kir. herceg uca 24. szám alatti lakost szóváltás közben megtámadta régi haragosa és tégladarabbal úgy fejbevégtá, hogy Szemeré agyrázkódást szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol kezelés alá vették.

— **Harangkongással** jelzik ezentúl Angliában a légvédelmi veszélyt, mert a légvédelmi szirén a áramszolgáltatás szünetelése esetén nem szólalhat meg.

— **A jugoszláviai német népesítő memorandumot** nyújtott át a horvát bannak a horvátországi németek sürgős kívánságairól.

— **Torino lett** az olasz fegyverszüneti bizottság székhelye.

MINDENKINEK ÉRDEKE, HOGY BETÖRÉSI KÁR ELLEN BIZTOSITSON.

Juliusi levél Pesttől

Kedves Barátom!
Előre örülök, hogy júliusban Budapestre készülsz és bizvást mondhatom: keresve sem találhatsz látogatásodra jobb alkalmat. Azt kérde: mit lehet ilyenkor Budapesten csinálni? Egy szóval felelek: mindent! Üdülni, szórakozni, strandolni és mindenekeftel jól élni.

Talán előre megbeszélhetjük, hogy mivel töltöd majd napjaidat. Délelőttönként strandolás a jelszó. Egyik nap reggeltől estig a Margitsziget virágos paradicsomában leszünk. A délelőtlet a Palatinus strandon töltjük, délután valamelyik szigeti uszónázóhely lugasából élvezzük a Sziget madárdalát, illattártól terhes levegőjét, este a mesevilágba illő környezetű Szabadtéri Színpadon gyönyörködünk a Szép Heléna bábajos zenéjében.

Délutánonként vagy kiülünk a Dunakorzó valamelyik tarkateraszos kávéházába és gyönyörködünk az előttünk elhullámozó színes képben, vagy valamelyik hús városi parkban uszónázunk és hallgatjuk a művészi szabadtéri hangversenyt, amelyben jóformán sehol és soha nincs hiány.

Este pedig se szeri, se száma a sok hangulatos időöltési és szórakozási lehetőségnek, amelyek Budapestet a „jókedv fővárosává” avatják. A Zsófia sétahajón tett kiránduláson jó vacsora és finom muzika mellett gyönyörködhetünk Budapest lüderi esti panorámájában. Eselleg, ha nagy meleg van, felmegyünk a Jánoshegyre, vagy Hármashatárhegy kilátó vendéglőjébe és onnan élvezzük a csodás éjszakai városképet, vagy valamelyik obudai halászcárdában töltött kedélyes mulatozásokról.

Sporteseményekben sincs hiány. Izgalmas nemzetközi labdarugó, atlétikai és úszóversenyeken vehetünk részt, vagy pedig a júliusi lövésznyek érdekes futamaiban gyönyörködhetünk.

Ugyanakkor előre jelezhetem, hogy Budapest már nagyban készülődik az idei Szent István heti ünnepségekre, amelyeknek műsora jóval felül fogja múlni a Szent István hét szokott keretét.

Mindennek a gondos megrendezéséről és az összes felvilágosítási és elszállásolási kérdések szakszertű elintézéséről Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának jól bevált szervezete gondoskodik, úgy, hogy ha közelebbi részletek érdekelnek akár július, akár augusztusra, fordulj csak egyenesen hozzájuk. A Hivatal címe: Budapest, V., Deák Ferenc utca 2. Tehát a mielőbbi kellemes viszontlátásig szívélyesen üdvözlő és szeretettel vár Barátod.

— **Genealogia** nemesség és őskutató iroda Debrecen. Ferenc József út 43. Svetits palota. Vállal: nemesség, címer, előnév, mindennemű család történeti és állampolgársági kutatásokat; kamarási és egyéb ősfák összeállítását, örökségi ügyekben leszármazási okmányok felkutatását stb.

— **Dr Kurthyné Mária Magda,** táncintézetben minden vasárnap este 8—11-ig osztánc. Péterfia u. 30.

— **Amerikában van a világ aranyának 80 százaléka.** Az elmúlt hónapban 1150 millió dollár értékű arany érkezett Európából az Egyesült Államokba.

— **A francia rádió ismét megkezdte működését** és a szokott időközökben van üzemben.

Családi értesítés:

Fruchter Sárika

és

Herskovits József

ma délután fél 3-kor tartják esküvőjüket Csapó u. 55. melyer szeretettel meghív minden ismerőst és osztálytársait.

— **Érettségi vizsgát** tett Mihály nagyvajda, Románia trónörököse. A reálszakos érettségi vizsgán 95-ös általános jeggyel elsőnek ment át, jelentik az erdélyi magyar lapok.

— **Agyonsújtotta a villám** Gungl Józsefné 40 éves asszonyt és 13 éves leányát, Gungl Reginát, akik a zivatar elől egy kunyhóba menekültek. A villám a kunyhóba esapott, mindkettőjüket megölte.

— **Róma, július 6.** A „Popolo di Roma” genfi jelentése szerint a Grenobleban megjelenő „Petit Dauphinol” című lap a következő hírt közli:

— **Schaff tánciskolájában,** a Koronában minden vasárnap és csütörtökön este nagy osztánc.

— **Garai táncintézetében** (Varga u. 42) ma és minden vasárnap délután, szerdán, szombaton este osztánc. — Kedden táncanfolyam kezdődik.

— **A 172. Erő cserkészcsapat parancsnoksága felhívja a Debrecenben tartózkodó cserkészeit,** hogy fontos nemzetvédelmi ügyben jelenjenek meg július 8-án 9 órakor a cserkészotthonban. A Debrecenből távollevő cserkészek helyett szüleik legyének szívesek megjelenni.

A Konzum Ruházati R. T.

Debrecen egyedüli megbízottja:

Tóth Antal

Egyletkert u. 30. szám

levelezőlap hívásra jelentkezem.

— **Vasvillával keresztül szúrta** vejét, Tóth Sándort, Balázs József zalai gazdálkodó. Tóth azonnal meghalt. A gyilkos apóst, aki szóváltásból kifolyólag ölte meg vejét, letartóztatták.

— **Hatalmas munkaterv készült** Hollandia újjáépítésére. A terv többek között különböző vízfolyások szabályozását foglalja magába s ezáltal új termőföldek keletkeznek.

— **A Debreceni Iparos Ifjúság Önképző köre,** f. hó 7-én vasárnap este fél nyolc órai kezdettel az Ipartestület dísztermében kultúrterest rendez, — melyer az érdeklődőket szeretettel meghívja a rendezőség. Felkérjük a tagokat, hogy a tagsági könyvet hozzák magukkal.

Terményeit tűzkár ellen átalánybiztosítás keretében biztosíthatja a legolcsóbban

SZIROM

Lásd itt ülök most melán míg az éjféli simitja arcom, s kérdem vajjon félnél Te szembenézni így az éjszakával míg bódító és buja illatával a kóbor szél eléd oson?

Tán rég alszol már, s gyűrött vánkossom bús fáradt fejem, amíg rámoson az álom, szinte bágyasztón lehúzza s hívja: az álmok tengerén előszva elcsitul minden fájdalom.

Tán kedved is ugyanez a szél karja öleli át, s homlokod betakarja a hajadnak egy csöpp arany fűrtjével röpsit hát oda álom csendesen el legyek tükrödön pára.

Mit ráhellél megfordulva, halkán, s úgy olvadjak a Semmisségbe dallam módjára, mint egy régi emlék-rom, hogy úgy érezd: csak egy emlék-szirom csókolt meg éjszakára.

thardi VERESS LÁSZLÓ.

Cim- és jellegadómanyozások a debreceni postán

A kormányzó a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter előterjesztésére a posta fogalmazási szakán dr. Melles Simon debreceni pt. titkárnak a pt. tanácsosi címet és jelleget, a posta forgalmi szakán Herges Ottmár debreceni pt. felügyelőnek a pt. hivatali igazgatói címet s jelleget, Boros Béla, Tuza Árpád pt. főtisztnek a pt. felügyelői címet és jelleget adományozta.

Darkó professzor örökének betöltése

A debreceni egyetemen dr. Darkó Jenő professzor halálával megüresedett tankönyvre pályázatot hirdettek. A pályázat ez év május 31-én járt le. A pályázatok közül a kar megejtette a felvételeket és felterjesztette a kultusz minisztériumba. Első helyen jelölte a kar dr. Szabó Árpád frankfurti egyetemi professzort, második helyen: dr. Kövendi Dénes főgimnáziumi tanárt, harmadik helyen dr. Mészáros Ede budapesti magán tanárt.

Preisz Hugó a debreceni egyetem díszdoktora meghalt

Dr. Preisz Hugó világhírű sebész, a Tisza István Tudományegyetem díszdoktora meghalt Budapestben 80 éves korában. Dr. Preisz Hugót 1937-ben avatta díszdoktorává a debreceni egyetem. Temetésén Went István dr. professzor képviseli a Tisza István Tudományegyetemet és koszorút helyez el dr. Preisz Hugó profeszor ravatalán.

— Az erdőkben és az erdők közelében fűzet rakni tilos. Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának, mint elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az 1935. évi IV. tc. 25. paragrafusa alapján kiadott 2014—1936 kb. számú határozata értelmében Debrecen sz. kir. város törvényhatósága egész területén, az erdőkben fűzet rakni tilos. Az erdők közelében 100 méter távolságon belül fekvő földedek és az erdő közé ékel tiszttásokon is csak a kezelő m. kir. erdőhivatal előzetesen megadott engedélye mellett szabad fűzet rakni. Aki ez ellen vét, kihágást, amennyiben a szabályellenes eljárásból tűzveszély származott, vétség kezelet, illetve az 1928. évi X. tc. rendelkeztetést követi el és az 1928. évi X. tc. 276. paragrafusa szerint büntetettetik. A tűzesetek megelőzése érdekében köteles az erdészeti személyzet az 1935. évi IV. tc. 25. paragrafusának 4. bekezdése értelmében minden idegent, akit a kijelölt turista, erdő és közúton kívül talál, az erdőből kiutasítani és az ellenszegülőkkel szemben az idézett tc. 285. paragrafusa szerint eljárni.

— Dr. Hüttl Tivadar rector hazakereszt Debrecenbe szabadságáról és hálfőn átveszi hivatalát.

A jugoszláv-magyar jószomszédi viszonyt hangoztatták Radocsay magyar és Markovics jugoszláv igazságügyminiszterek

Belgrád, július 6. Radocsay László igazságügyminiszter szombat délelőtt a belgrádi katonai temetőben megkoszorúztatta a világháborúban elesett hősi halottak sírját. A magyar vendégek ezután megtekintették a Pál herceg múzeumot. Dél 12 óra után gépkocsin az Avala hegyre mentek, itt Radocsay László miniszter megkoszorúztatta a Névtelen Katona emlékművét. Hat óraker Radocsay László igazságügyminiszter és Angyal Pál egyetemi tanár megtartotta előadását a Ház előadótermében, amelyet ez alkalommal zsűfőlési megtejtött az előkelő közönség. Az előadások a Jugoszláv Jogászegyesület díszülésének keretében hangzottak el. Az ülésen Markovics igazságügyminiszter elnökült, aki először német nyelven bemutatta a közönségnek Radocsay László igazságügyminisztert.

Radocsay László egyénisége — mondta Markovics igazságügyminiszter, — ama ritka emberek közé tartozik, akik hisznek a jogban és meg vannak győződve annak végső diadaláról. Ezután Radocsay László tartotta meg előadását. Bevezető szavában ismertette a közönséggel azokat a körülményeket, amelyek között őt Markovics Lászlár igazságügyminiszter áprilisban Budapestben a mostani előadás megtartására meghívta. A közönség nagy tetszéssel fogadta Radocsay előadását. Ezután Angyal Pál egyetemi tanár tartott előadást francia nyelven. Este 9 óraker vette kezdetét az ünnepl vacsora, amelyet Markovics Lászlár igazságügyminiszter rendezett Radocsay igazságügyminiszter és Angyal Pál egyetemi tanár tiszteletére.

A vacsorán Markovics Lászlár igazságügyminiszter pohárköszöntőjében üdvözölte a magyar vendégeket:

Kedves kötelességének mondta, hogy a Jugoszláv fővárosban üdvözölhetli Radocsay igazságügyminisztert. Ez egyfelől több alkalmat szolgáltat — mondta — a két nép közötti bizalom, megértés és tisztelet létkörének kialakulására. Mindkét nemzet egyformán érdekelt a béke fenntartásában és a Duna-medence, valamint a Balkán államok közötti szeszhang megerősítésében. Új utakat keresünk, amelyek közvetlenül érintik a megoldásra váró problémákat. Népnünk jóviszonyban és tartós barátságban kíván egymással élni. Ilyen érzésekkel emelem poharamat Öfőméltósága vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó úr egészségére, a magyar nép boldogulására, valamint Radocsay László igazságügyminiszter úr személyes jólétére.

Ezután Radocsay László igazságügyminiszter emlékedett szövegre s ezeket mondta: Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy viszonzhassam Öxelencéljára látogatását, annál is inkább, mert országunknak a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok szükségességén felül jogi téren is sok közös érdeke van. A Jugoszláv—magyar jószomszédi viszony fejlődésének ez az újabb megnyilatkozása mindnyájunkat ószinté örömmel tölti el. Magyarország nagyra értékeli a két nemzet közötti kapcsolatok elmélyítését, azért is, mert a mai időkben különösen fontos, hogy a szomszédos országok harmóniája zavartalan legyen. Poharamat II. Péter király Öfelségére, valamint Pál kormányzóherceg Öfelségére, továbbá dr. Markovics Lászlár igazságügyminiszter úr személyes jólétére és a Jugoszláv nép boldogulására írtam. Éljen Jugoszlávia!

A lúgkővet méreggá nyilvánították és a forgalomból kizárták

A Budapesti Közlöny mai számában jelenik meg a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszternek az érdekelt miniszterekkel együtt kiadott rendelete, amely a lúgkővet a szabad-forgalomból kizárt méreggá nyilvánítja, és felhasználását kizárólag ipari, vagy más üzemi, kísérleti és tudományos célokra korlátozza.

A rendelet értelmében lúgkővet háztartásokban, sem tisztítási, sem szappanfőzési, sem más célokra használni nem szabad. A rendelet 1940. október elején lép hatályba. Aml különösen a

háziszappan főzést illeti, igen magas kísérletek alapján megállapítást nyert, hogy a szóda és az égetett mész keverékével lúgkő nélkül jömlőnőségű szappant lehet főzni. A követendő eljárásról a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet Budapest, IX., Gyáll út 4., szappanfőzés lúgkő nélkül címen igen használható, rövid, népszerű ismertetést ad arról, hogy hogyan lehet lúgkő nélkül jömlőnőségű szappant főzni. Az ismen tetést az Intézet kérésére hatóságoknak és magánfeleknek e kért példányszámba ingyen rendelkezésére bocsátja.

Erdély elcsatolásával 103,093 négyzetkilométert és 5,257,467 lakost szakítottak el Magyarországtól

Erdély népe és kincse.

Románia a trianoni békeszerződésben jutalmul barátaitól megkapta az ezeréves Magyarország testéből Erdélyt, mely asványi anyagokban, fában, élelmiszerben olyan gazdag, hogy területéhez viszonyítva nincs gazdagabb földje Közép-Európának. A trianoni tragédia legfájdóbb pontja Erdély volt a magyarság számára, mert egy kultúrában is rendkívül értékes országrész elvesztését jelentette. Ez elmult húsz év alatt a romániai politika mindent elkövetett, hogy a magyarságot háttérbe szorítsa. Iskoláit bezáratta, a magyar földbirtokokat román parasztoknak osztották ki a földreformtörvény útján. A pénzintézeteket, szövetkezeteket elsovasztották, a magyar kereskedőket, iparosokat igen nagy adókkal sújtották.

Erdély lakosságának elosztása az 1910-es népszámlálás szerint a következő volt: román 2,820,454 (53.8 százalék), magyar 1,861,805 (31.2 százalék), német 564,789 (10.7 százalék), szerb 52,084 (1.0 százalék), szlovák 31,028 (0.6 százalék), rutén 20,482 (0.4 százalék), egyéb 97,825 (1.9 százalék). A román megszállás alatt 1930-ban megtartott számlálás szerint az anyanyelv alapján így oszlott meg a lakosság: román: 3,287,000 (58.3 százalék), magyar 1,488,000 (26.2 százalék), német 543,000 (9.8 százalék), zsidó 111,000 (2.0 százalék), cigány 46,000 (0.8 százalé-

lék), cseh-szlovák 42,000 (0.8 százalék), szerb, horvát 42,000 (0.8 százalék), rutén-orosz 20 ezer (0.5 százalék).

A román népszámlálás szerint tehát már 200,000 magyart eltűntettek és ehhez járul még a természetes szaporulat is, mely a 8 százalékos alapot véve számításba, több mint 130,000 lelket tenne ki. Ha azt fogadjuk el, hogy a román megszállás következtében 200 ezer magyar hagyta el Erdélyt, még akkor is az 1930. évben 1,600,000-nek kellene lenni a magyarok számának.

A nemzetiségek elhelyezkedése Erdélyben igen változó, mert például Udvarhely megyében a magyarok arányszáma 95.4 százalék, Csík, Háromszék megyékben 75—80 százalék, Maros, Torda és Szatmár megyékben 50—75 százalék. A magyarok száma a városokban is jóval nagyobb. Az 1910. évben 480,000 (62.2 százalék) lakott városokban, román csak 152,000, német 123,000. A románok alatt 1930-ban már ezeket a számokat találjuk: magyar 481,000, román 380,000, német 130,000. A műveltebb rétegeket adó városi népnél a tízéves román uralom alatt is megőrizte a magyarság fölényét a városokban. Érdekes, hogy Bukarestben 100,000 magyar él. Több szinmagyar település van Moldvában is.

A mai Erdély területén 1821 gyárte-

BASKERVILLEI KUTYA
Motoros órjárát

2 izgalmas attrakció MA UTOLJARA 3-5-7-9 óraker a METEOR MOZGÓBAN.

1940. július 7., vasárnap 9

lep van és az ezekben fektetett tőke 12.7 milliárd lei. Erdély a békében búzából 9,687,000 mázsát adott, rozsból 1,204,000 mázsát, árpából 1,552,000 mázsát, zaból 3,457,900 mázsát, tengeriből 12,204,000 mázsát, burgonyából pedig 5,505,000 mázsát. Erdélyi hegyek szőlői 599,656 hektóteret adtak. Szarvasmarháinak száma több volt mint kétmillió, a juhok száma közel négy millió. Az erdők területe több mint 6591 ezer hold volt. Az erdélyi bányák megadják mindazt, amire az országnak szüksége van. A sótermése meghaladta az évi 2 millió mázsát, vasércből 3 millió métermázsát termeltek, fekete szénből 3 millió mázsát, barnaszénből 20 millió mázsát, mangánércből 60,000 mázsát, kénkovandóból fél millió mázsát, horganyból 1330 mázsát, arany és ezüst ércből, réz és ólom ércből több mint két millió mázsát termeltek. — A nagy kincsek következtében, melyet az erdélyi föld adott, élénk kereskedelmi élet alakult ki és 603 takarékpénztár működött közel 400 millió korona saját tőkével. Ezeket a tőkéket a románok átváltották leire 1:2 arányban, súlyos sérelmére a magyar lakosságnak. Ezek a számok mindennél világosabban mutatják, hogy mit jelentett az erdélyi föld a magyar nemzet életében.

— Hirdetmény. Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 9-től, keddtől kedve autóbussz vonalainkon az alábbi menetrendet léptetjük életbe:

I. Debrecen—Berettyóújfalu: Debrecen—Bikaszállodától indul: 7 ó 25 p., 12 ó 20 p., 17 ó 25 p. és 19 ó 30 p. Berettyóújfalu p. u.-ra érkeznek: 8 ó 37 p., 13 ó 30 p., 18 ó 50 p., és 20 ó 58 p. Debrecen—Bikaszállodához érkeznek: 7 ó 41 p., 10 ó 19 p., 13 ó 25 p. és 18 ó 10 p. (Debrecenből 19 ó 30 p.-kor és Berettyóújfalu p. u.-tól 9 ó 09 p.-kor induló autóbusszjárát Derecske—Hajdúszovátont át közlekedik.) II. Berettyóújfalu—Komádi: Berettyóújfalu p. u.-tól indul: 19 ó 22 p.-kor. Komádiba érkeznek: 20 ó 43 p.-kor. Komádtól indul 4 ó 55 p.-kor. Berettyóújfalu p. u.-ra érkeznek 6 ó 18 p.-kor. III. Debrecen—Földes: Debrecen Máv p. u.-tól indul: 15 ó 30 p.-kor. Földesre érkeznek: 16 ó 47 p.-kor. Földesről indul 6 óraker. Debrecen Máv p. u.-hoz érkeznek: 7 ó 14 p.-kor. Az üzletigazgatóság.

— Az árvízkarosultak javára indított országos gyűjtés végeredménye július 6-án 5,126,149.24 P.

Genealogia

nemesség és őskutató iroda Debrecen, Ferenc József út 43. Svetits palota. Vállal: nemesség, címer, előnév, mindennemű család történelmi és állampolgársági kutatásokat; kamarási és egyéb ősfák összeállítását, örökségi ügyekben leszármazási okmányok felkutatását stb.

A kereskedelmi és iparkamara közli érdekelttségével, hogy miniszteri rendelet értelmében az, aki az 1939. évi július hó 1. napja és az 1940. évi június 30. napja közötti adóköteles petróleumnak fogyasztók részére eladásával iparszerűen foglalkozott, köteles az említett időszakra fogyasztóknak kiszolgáltattott adóköteles petróleum mennyiségét — havonként részletezve — annak a községnek előjáróságához, illetőleg annak a városnak a polgármesteréhez, amely községnek (városnak) a területén illető hónapban telepe (üzlete) volt, a hivatalos mintának megfelelően az 1940. évi július hó 6. napjáig bejelenteni. — A továbbárusítónak kiszolgáltattott adóköteles petróleum-mennyiségét a bejelentésbe nem szabad felvenni.

(2) Fogyasztók részére kiszolgáltattottak kell tekinteni az ipari célra kiszolgáltattott, valamint a saját üzletben, üzemben, gazdaságban, vagy háztartásban felhasznált adóköteles petróleum-mennyiségét is.

Az adóköteles petróleum-mennyiségét kilogrammokban kell feltüntetni. A községi előjáróság, illetőleg a polgármester felhívására a bejelentésben foglalt adatokat a rendelkezésre álló bizonyítékokkal igazolni kell. Aki a rendelkezéseket megszegi, kihágást követ el. Felhívja ezért a kamara az érdekeltet, hogy a felhívásnak saját érdekében pontosan teyzenek eleget.

Gyászroval

MEGHALT TIHANYI JÓZSEFNE SZÜL. KEMÉNY KLÁRA

Mélyszégyen fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett feleségem, édesanyánk és nagyanyja, dr. Tihanyi Józsefné szül. Kemény Klára e hó 5-én életének 64-ik évében hosszabb szenvedés után elhunyt. Temetése e hó 7-én, vasárnap lesz Budapesten a Farkasréti izr. temetőben. Emléke soha el nem múló szeretettel marad meg szívünkben. Budapest—Debrecen, 1940 július 6. Dr. Tihanyi József férje, Tihanyi Gabriella, Molnár Ernőné szül. Tihanyi Vera leányai, Molnár Ernő veje, Molnár Gábor unokája, Kemény Béla fiúvére, Kemény Béláné szül. Szűcs Olga sógorúja és az egész rokonság.

Özv. Pávay Vajna Gáborné Farkas Eszter július hó 2-án Pestszentimréren 49 éves korában elhunyt. 4-én temették el nagy részvét mellett.

Dunal Éva csecsemő 8 hónapos korában meghalt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető IV-es terméből gör. kat. szertartással. Lakás: Török Bálint u. 16. Pusztai temetkezési intézet.

Szűcs Imre György tartalékos százados temetése vasárnap három órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából. Lakás Baross uca 28. Gebauer-cég rendezi.

Kiss János nyug. hajdúhadházi állomásfőnök temetése vasárnap fél öt órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából. Gebauer-cég rendezi.

Fröhlich Rezső könyvkötőmester 56 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozó terméből a római kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Varga uca 12. Dankó temetkezési vállalat.

Hajas Erzsike egy napos csecsemő temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

— **Elfogták a newyorki pokolgépes merénylőt.** A rendőrség azt hiszi, hogy egy ir származású látogató személyében sikerült elfogni az angol kiállítási csarnok ellen elkövetett pokolgépes merénylet tettesét.

— **Kilakoltatott család** kereste fel szerkesztőségünket. K. Kovács Lászlóné két gyermekével, akik közül egyik négyéves, másik másfél éves, kilakoltatás következtében lakás nélkül maradt. Második éjszakát töltik a Homok utca 58 előtt a szabad ég alatt. Kéri a jószívű embereket, hogy házmesteri teendők megbízásával, vagy valahogyan lakáshoz juttassák őket. A városból havonta 10 pengőt kapnak lakbéréget, tehát a lakbérük is biztosított van.

— **A Bocskai visszatartott játékosai** visszatérési lista szerint: Vörös, Móre, Elek, Csokai, Berecz, Füleki, Palotás és Sarkadi. Természetesen visszamarad a két amatőr: Békési és Janzós is. Szabaddá teszi a klub Orsós mellett Pályt is, akivel már szezon közben kölesönös megegyezéssel szerződést bontottak.

— **Rejtélyes üzenet a telefonfülkében.** Budapesten a 72-es pósthivatal előtti telefonfülkében tegnap reggel egy cédulát találtak a járőrök: „Ne gondoljanak fel, halálomért senki sem felelős” — ez állt a papírlapon. — tisztelettel Rubin Miklósné. Az öngyilkost sehol sem találták. Ugylátszik szörakozottságában hagyta a búcsú-sorokat, mielőtt öngyilkosságát elkövette volna.

— **Németország 30 vagon tarhonyát** rendelt meg és ezért, mivel ilyen nagy készlet nem áll rendelkezésre, néhány létsztagyár kizárólag tarhonyagyártásra rendezkedik be.

— **Porecellán festő kiállítás** ma este zárolt Mánusz otthon. Piac u. 36. Nyitva d. e. fél 10—1-ig, délután 4—7-ig.

— **Borozgatás közben agyonszült** vitatkozás után barátját, Kasztner Józsefet, Korbély Lajos 43 éves selyei kéményseprősegéd. A vádolt, aki részegségével védekezett tíz évi fegyházt kapott a Kúrián.

Anyakönyvi hírek

Születések: Nagy János napsz Tegez u. 15 leány Eszter, Szabó Lajos ref. lelkész Mátyás kir. u. 51-fiu Albert, Barna László npsz József kir. ug u. 58-fiu László, Pomper Ignác hentes-fiu Ferenc Ignác, Csáki Mihály fuvaros Mező u. 10-fiu Mihály, Hajzer Lajos npsz B-újfalu-fiu Sándor, Sövégy István npsz Dömsödi u. 32 leány, Rák Antal bírósági altiszt Derecske-fiu Antal, Szabó Imre napszamos H-böszörmény-fiu László, Rózsa Imre gazd. estlégy Nyiracsád-fiu Imre, Cseke István npsz Torday G. u. 7. leány Ilona, Pelles András borbély és fodrász Timár u. 31-fiu András, Kondorosi László máv. lakatos K. Tóth u. 14-fiu István, n. Baint János ref. lelkész Dózsa u. 14-fiu János, dr. Halmi Endre egyetemi fogalmazó Szt Anna u. 9. leány Márta Gabriella, Bodnár András gyári munkás 11-d u 4-fiu András, Kovács Sándor npsz Nyulás u. 14 leány Erzsébet, Főzők Márton kerek-gyártó mester Szécs 3-fiu Sándor, Bakó József fm. Haláp 180 leány Margit, dr. Tarabás Béla iz. tanító Tisz-roff leány Éva, Hatala Mihály biztosi-tási ügynök János u. 89-fiu Zoltán, Csibi Lajos kereskedő s. B-pest-fiu Lajos Béla.

Eljegyzések: Szabó Gusztáv vagon-gyári lakatos Sámsoni út 56 — Mezős-sy Gizella Borbála Szeremlei u. 5. Tóth, István József gazdatiszt Domhi-dí u. 13 — Péter Ilona u. o., Kende-rés Ignác munka felügyelő Tegez u. 44 — Kalmár Etelka u. o., Fejes Gyula géplakatos Egyetért u. 12b — Molnár Róza Harsányi G. u. 23, Hun-yadi Sándor ügyvezető István út 54 — Gégner Anna Hatvan u. 22.

Házasságok: Juhász Ferenc Károly városi tisztv. Széchenyi u. 15 — Nagy Irma Jolán Pozsony u. 8b, dr. Baksaí Ernő vegyész mérnök Budafok — Dienes Klára Hatvan u. 1, Tóth Balogh István és s. Zsuzsannamuzslyk Rozália Legényi u. 37, Molnár Miklós fm. — Éles Margit Honvéd temető u. 33, dr. Horváth Kálmán Aladár m. kir. államp-éntzári tiszt B-újfalu — Gáborvigh Irén Péterfia u. 56, Fodor Antal hentes — mézáros Andrassy út 43 — Kökőcs Margit Békessy B. u. 8, Zol-4b — Rákos Piroksa g. Vécei u. 46, Nagy Zoltán férfi szabó s. bujdosó u. Ortulai László g. kath. lelkész Ungvár — Kabay Erzsébet Letenye, Jakubovics Farkas Herman kereskedő Ilonca — Mayer Blanka Csokonai u. 15

Halottak: Nagy Antal ref. 2 hóna-pos Sámsoni út 33, Erdélyi Gyula ref. 57 éves Pesti u. 31, Hausner Salamon izr. 66 éves Miklós u. 9, Szőke Sándor r. kath. 4 éves Bellegető 415, Kiss János ág. ev. 65 éves H-hadház, Mezei Katalin ref. 4 hónapos Bellegető 455, Szűcs Imre György ref. 56 éves, Szabó Károlyné g. kath. 55 éves Patai u. 7, Kerezi János gör. kath. 19 éves, Skála Paula r. kath. 77 éves Kassa út 29, Fröhlich Rezső r. kath. 56 éves Varga u. 12, Barna József ref. 28 éves Elep 103, Dunai Éva g. kath. 8 hóna-pos Török B. u. 16, Szabó Ferencné ref. 55 éves Nyirmihálydi.

— **Almássy Irént a miskolci leányli-ceum tanárává választották.** Almássy Irént, aki a Dóczy intézetnél működött általános elismerés, felettséinek megbecsülése és tanítványainak szeretete mellett. A miskolci leánygimnázium igazgató tanácsa a liceumhoz tanárnőnek megválasztotta.

— **A denaturált szesz forgalombaha-zatát korlátozták** a beregszászi, huszti, ungvári és nyiregyházi pénzügyi-gazgatóság területén. — Denaturált szeszt csak a községi előjáróság engedélyével lehet kiadni, de megtagad-hatják a kiadást, ha alapos gyanú van arra, hogy a denaturált szeszt itáli cé-lokra akarják felhasználni.

— **Felhívotnak mindazok, akik Vö-röskeresztes gyűjtővel kaptak,** hogy a gyűjtőveket minden körülmények kö-zött haladéktalanul adják be a Vö-röskereszt irodába. (Simonyi u. 1. sz. II. em. 1.)

— **Tanári és tanítói kinevezések.** — A közoktatásügyi miniszter Csoknay Gyula, Gesztelyi Nagy József debreceni áll. elemi népiskolai h. tanítókat pró-baszolgáltatásra beosztott segéd-díjas áll. népisk. tanítókká, a középiskolai képe-sítési gyakoronokok számára megállap-ított illetményekkel áll. elemi népis-kolai h. tanítókká kinevezte. — A val-lás és közoktatásügyi miniszter dr. Bakó Elemér okl. középiskolai tanárt debre-ceni egyetemi tanársegédet az áll. gimnáziumi h. tanárok létszámába h. tanárrá kinevezte. Kovács Pál debre-ceni áll. elemi iskolai h. tanítót rendes tanítónak nevezte ki.

— **Cím- és jellegadóományozás** a deb-recei egyetemen. A kormányzó a kul-tuszminiszter előterjesztésére Kubancsek József debreceni m. kir. Tisza István egyetemi irodagazgatói címmel felru-házott irodafőtisztnek a VIII. fiz. oszt. jellegét, Dusa Mária debreceni m. kir.

Tisza István tudományegyetemi iroda-tisztnek az irodafőtisztli címet és a 9. fiz. oszt. jellegét adományozta.

MEGJELENT

Debrecen 1940 évi címtára
a **Debreceni Kereskedő Társulat**
kiadásában, 610 oldal terjedő-
lemben, pontos, gondos össze-
állításban. Tartalmazza Debrecen
összes hivatalait, intézményeit,
együleteit, kereskedelmét, iparát
és az összes háztulajdonosokat.
Minden könyvkereskedésben
kapható.

KÖZGAZDASÁG

A Fonciere megtartotta vezetés szerepét a magánbiztosítás díjforgalmában

A Magyar Vidéki Sajtótudósító je-lenti Budapestről, hogy a Foncier Általános Biztosító intézet ezidén ün-neplí fennállásának 75 éves évfordu-lóját. A mostani komoly időkre való tekintettel nem ünnepséggel, hanem munkaeredményrel kívánja a Fon-ciere az évfordulót emlékeztetessé tenni. A napokban megtartott évi köz-gyűlés elé terjesztett jelentés adalai-ból kiderült, hogy az Intézet változat-lanul tartja vezető helyét a magánbiz-tosítás díjforgalmában. A mérlegada-tok szerint az 1939 évi díjbevétel 16,3 millió pengőre emelkedett. A 37,2 mil-liós biztosítási alap a 75 esztendő-s munkának megnyugtató talpazata. Némcsak a közel félmillió magyar üz-letfél, de a külföldi szakkörök is vá-

toztalan bizalommal viseltetnek a Fon-ciere vezetésére iránt, amely gróf Ta-kách-Tolvay József ny. altábornagy elnökkel, Vilcesek András és Kun Károly vezérigazgatókkal az élen való-ban kitünő munkát végez. A sikeres üzletér eredménye a 6 százalékos osz-talék fizetése.

A közgyűlést követő igazgatósági ülésen Botta Andor, dr. Hegyi István Horváth Károly, dr. Scherer Dezső és Tapsonyi Imrét igazgatóhelyettesé, Enslén J. Emilt, dr. Ksztyús Jánost, dr. Kis Ernőt, Müllner Mihályt, vitéz Oszlányi Józsefet, Pécsi Jánost, Tass-Bez Gábort, Vincze Józsefet és dr. Zöllner Rudolfot cégvezetővé, ifj. dr. Karafiáth Jenőt pedig az Intézet ügy-szévé nevezték ki.

Debreceni piaci árak

A debreceni élelmiszerpiacon igen nagy volt szobaton a felhozatal. A bur-gonya ára már visszacsúszott és 26—28 fillérjével adták. Megjelent a korai ba-rack, de kilója még 85—120 fillér. — A karalábé drb 3—8 fillér, hagyma cso-mója 6—10 fillér, uborka 50—60 fillér, zöld paprika 4—10 fillér, retek 2—8 fillér, zöld bab 24—30 fillér, csöves bor-só 20—30 fillér, szemes borsó 26—36 fillér, vegyes zöldség 10—12 f, kelká-poszta 8—16 fillér, saláta 4—8 fillér. — A tojás 9—10 fillér. A baromfi piac és tejpiac árai változatlanok.

TERMÉNYTÖZSDE

Búza tiszavideki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fejeermegyei, dunántúli, kis-alföldi 77 kg-os 20,25, 78 kg-os 20,75, 70 kg-os 21,05, 80 kg-os 21,25, rozs pestvidéki 16,60—16,85, rozs más 16,80

Burgonyaértékesítés

Az **Alföldi Takarékpénztár Debre-cenben** megbízást kapott a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülettől Debrecen város és Hajdúvármegye te-rületére burgonya feladására és szét-osztására. Korai fajtajú Rózsa Göl-baba burgonya waggontételekben már is megrendelhető.

Felvilágosítást nyújt és rendelést elfogad az intézet telefonon 28—66. szám alatt.

— 17.05, sörárpa kiváló 22.60—22.85, prima 21.60—21.85, sörárpa 20.60 — 20.85, takarmányárpa I-a 65—66 kg. 18.60—18.85, középminőségű 18.10—18.35, tengeri 26.25—26.50, búzakorpa 14.90—15.10, 8-as liszt 17.05—17.85 P.

SPORT

A Bocskai négy játékos teszt átadó listára

A visszatartott, átadó és szabaddá tett játékosok listáját július 10-ig kell benyújtani az MLSZ-nél. A Bocskai még nem küldte el a névsort, de kiszivárgott hírek szerint a debreceni csapat négy játékos teszt átadó listára. Ez a négy játékos Nados, Szilassy, Nagy Béla és Sándor lenne. A Bocskay 400—1000 pengőig terjedő összegért hajlandó megválni tőlük. Szabaddá tette a debre-ceni csapat Ogrincset, a kitünő amatőr-szöcsöt, míg a többi játékos: Vörösst, Janzsót, Csokait, Fülekit, Mórét, Békésit, Kristófot, Bereczet stb. visszatartotta.

A debreceni Pocsai bekerült az NBB legjobb 11-ébe, melyet az egész szezon-ban mutatott forma alapján állítottak össze. A NYTVE kiváló középfedezete szinte hétről-hétre oszlopa volt csapatá-nak. A DVSC játékosok közül Ignác és DIMÁVAG Kalocsaija mögött máso-dik helyre szorult, bár ma már Ignác hétről-hétre fejlődő játékaival felülmulja Kalocsait. Balszélre a percesi Béki ke-rült, aki már ösztől valószínűleg a DVSC-ben rugja a bört.

A Nemzeti Bajnokság új szezonjának kiírása a jövő héten jelenik meg. Addig

megtörténik a csoportok végleges be-osztása, helyek kijelölése. A Nemzeti Bajnokságra július 15-ig kell a nevezé-seket leadni. Egyidejűleg történik meg a Magyar Kupa és Cornithian díj ki-írása.

A Ferencváros ma játssza a kis KK középdöntőt a belgrádi BSK-val. Elő-zőleg a FTC ifj. játssza a M. Pamut-iparral az ifjúsági bajnoki döntőt.

A Ferencváros—BSK KKK-mérkőzését a bécsi MIESz vezeti, miután a román játékos vezető nem vállalhatja a mérkőzés levezetését.

A DVSC erősít az őszi bajnoki kampányra. Erdőinek, a munkácsi váloga-tott középfedezetnek, Baloghnak és Puskásnak leigazolása után új akvizí-ciókra van kilitás. Elsősorban az NBB csapatot akarja a DVSC megerősíteni, hiszen főleg ha a DIMÁVAG is bekerül az NB-be, a megmaradt mezőnyben nem esélytelenül harcolna a csapat kellő megerősítésekkel a bajnokságért sem.

A Hajdu Kupa mára kitűzött mér-kőzéseit az utazási nehézségek miatt elmaradnak.

A Bocskai ellen játékos feljelentést tett a club elbízatlanságának elmaradá-sa miatt, egyik fővárosi lap híradása szerint. A hír szerint Turay II és Móre után Nagy Béla és mások követelik az MLSZ útján elmaradt fizetésüket.

NYILTTER

Elveszett két kulcs láncon lógva, becsülettel megtaláló 10.— P jutalom ellenében adja be Piac utca 28. házmesterhez.

Hirdetés. A város közönsége petroleum szükségletének biztosíthatása végett felhívja az elsőfokú iparhátság az adóköteles petroleumnak fogyasztók részére eladásával iparszerűen foglalkozó kereskedőket, iparosokat, hogy az 1939. évi július hó 1-től 1940. évi július hó 30-ig bezárólag forgalombahozott petroleum mennyiségéről — amelybe beszámítandó az ipari célra kiszolgáltatót, valamint saját üzletben, üzemben, vagy gazdaságban, háztartásban felhasznált adóköteles petroleum mennyiségét is — kimutatásait a forgalomba hozott petroleum mennyiségével hanvonként kilógrammban feltüntetve saját érdekükben is haladéktalanul adják be az elsőfokú iparhátsághoz (Kossuth u. 20. fsz. 37.), mivel a 61.200—1940. K.K. M. számú rendelet értelmében Debrecen városban forgalmazott petroleum mennyiségéről elkészített kimutatást az elsőfokú iparhátságnak f. évi július hó 10-én legkésőbb fel kell terjesztenie. A kimutatáson feltüntetendő az is, hogy a kereskedő, iparos az adóköteles petroleumot melyik kereskedőtől, vagy iparostól vásárolta. Elsőfokú iparhátság.

HIRDETMÉNY.

Értesítem a város lakosságát, hogy a mezőgazdasági munkások bevonulásával kapcsolatos kivételes rendelkezések tárgyában a m. kir. Miniszterium 4760—1940. M. E. száma alatt a következőket rendeli:

Ha a mezőgazdasági munkára szerződött, de honvédelmi kötelezettség alapján szolgálatra vagy közérdekű munkaszolgálatra bevonult munkás a munkaszerződést bevonulása miatt nem teljesítheti, elsősorban azt kell helyettesíteni felfogadni, akit a bevonult munkás ajánl a munkaadónak, feltéve, hogy az ajánlott helyettes munkaképes és megbízható és ellene az 1898. II. tc. 22. paragrafusában meghatározott felmondási ok nem áll fenn. A bevonult munkás által ajánlott helyettes felfogadása csak akkor kötelező, ha az ajánlás a munkaadónak legkésőbb az aratást 48 órával megelőzően tudomására jutott.

A közös munkára ugyanazzal a szerződéssel elszereződött munkások az 1898. II. tc. 30. paragrafusának alapján helyettesít a munkaadónak csak akkor ajánlhatnak, ha a bevonult munkás az (L) bekezdés értelmében kellő időben megfelelő helyettes nem ajánlott. Ezzel a jogukkal legkésőbb az aratást 24 órával megelőzően élhetnek.

Ha a munkaadó a bevonult munkás pótlására helyettesít a jelen rendelet hatálybalépése előtt már felfogadott, az (L) bekezdés rendelkezései nem nyerne alkalmazás.

Ha az aratási, hordási, vagy cséplési munkára szerződött, de bevonult munkás pótlására a munkaadó helyettesít fogadott fel és az eredetileg szerződött munkás utóbb munkára jelentkeznek, a helyettesül felfogadott munkás jogosult munkaszerződését felbontani és akár a hatósági gazdasági munkaközvetítés igénybevételével, akár ügyként más munkát vállalni. Ha a helyettesül felfogadott munkás a munkaszerződés fenntartását kívánja, a munkaszerződés mind a helyettesített,

de visszatért, mind a helyettes munkással szemben fennmarad. Ebben az esetben az arra a munkára szerződött munkások nem igényelhetik kárpótlást anélkül, mert a munkaslétszám növekedése következtében az egy-egy munkásra eső munkamennyiség és munkabér csökkent.

Ha a közös munkára ugyanazzal a szerződéssel elszereződött munkások a bevonult munkástársakra eső aratási, hordási vagy cséplési munkát helyettes nélkül maguk végzik el, a részért vagy más együttesen követelhető munkabért a munkások egymásközötti viszonyában úgy kell megosztani, mint a bevonult munkás is teljesítette volna a munkát. A bevonult munkás azonban az ekép réses munkabérnek csupán felét kapja; a másik fele a munkát valóban végző munkásokat illeti. A munkaadó felelős azért, hogy a bevonult munkás kielégítessék.

Az a munkaadó, aki bevonult mezőgazdasági munkáit közérdegybenybevételeivel pótolja és ennek révén a munkásaival kötött szerződésben foglalt munkabérfeltételekhez viszonyítva megtakarításra tett szert, köteles a megtakarítás értékét a vele szerződött, de bevonulás miatt a szerződés teljesítésében akadályozott mezőgazdasági munkásoknak kiszolgáltatni.

Ha a közérdegybenybevevő munkaadó munkabérmegállapítása — a rendes munkabérfeltételekhez viszonyítva — abból származik, hogy a megmunkálendő terület nagyságához mérten kellő számú mezőgazdasági munkást nem szerződött, a megtakarítás értékét a közérdegybenybevevő (polgármester) részére kell kiszolgáltatni. Ez a kötelezettség nem terheli azt a bevonult törpe-, vagy kisbirtokost, aki birtokát rendes körülmények között saját maga és segítő családtagjai munkaerejével műveli. A közérdegybenybevevő (Polgármester) a megtakarítás értékét a bevonulás miatt keresetükben megrövidült mezőgazdasági munkások támogatására fordítja.

Közérdegybenybevevő esetében munkabérmegtakarítás fejében a munkaadó a közérdegybenybevevő terményből kataszteri holdanként 30 kilogrammot köteles csépelni és átrostálni állapotban kiszolgáltatni, ha csak nem bizonyítja, hogy a megtakarítás értéke ennél kevesebb.

Ha a munkaadó az aratást egészen vagy részben aratógéppel végzeteti, köteles bevonult munkásainak kiszolgáltatni annak az aratórésnek 40 százalékát, amelyet a bevonult munkás az aratási szerződés teljesítése esetében keresett volna.

Értesítem továbbá az érdekelteket, hogy az aratási munkálatokra kirendeit közérdek minden tagja után — kivéve azokat az egyéneket, kik közérdegybenybevevő munkaszolgálatosokból és a honvédség alakulataiból szervezett aratóosztályokhoz tartoznak — fejenként minden egyes munkaadótól 50 filléres biztosítási díjat még a munkálatok megkezdése előtt be kell fizetni.

A befizetés teljesítése az elsőfokú közigazgatási hatóság 46. sz. szabályában nyert utalvány alapján a város házi pénztárába eszközölnöd.

Hangsúlyozom, hogy a szóbanlévő biztosítás csak a szolgálatbalépés időpontjával kezdődik és csak a cséplés befejezéséig érvényes. Ez a biztosítás nem mentesíti a munkaadót az 1912. VIII. tc. 5. paragrafusa, illetőleg az 1500—1912. F. M. számú rendelet 7. paragrafusa szerinti gépmunkásbiztosítási kötelezettsége alól.

Polgármester.

Rendszerető, dolgos, megbízható házaspár elhelyezést kaphat: Kossuth uca 53. 119

Jómunkás cipészegédek és tanuló felveszek, Kelemen, Cegléd u. 2. 129

Raktári munkást teherrel kerékpározni tudót azonnali belépésre felveszek, Hatvan u. 59. 94

Vízvezeték-szerelő segéd és tanoncok felvételnek Pollák, Piac u. 58. 153

2 fiút tanulónak fizetéssel felveszek, — Krisch Károly kályhámester, Ispótlály tér 1. sz. 152

Jó megjelentető kifizetőleány felveszek, Hatvan u. 2. trafik. 155

Fiatal munkás felvételnek, Hónig, Rákosi Jenő uca 4. sz. 143

Havi fizetéssel egylovas fuvaros felvétetik Hónig Rákosi Jenő u. 4. 142

Szakképzett molnár vagy molnárségéd azonnali belépésre kerestetik, Hatvan u. 8. 141

Fodrász tanulót, fiút vagy leányt felveszek Moldován, Szent Anna u. 1. 137

Kocsist gazdaságban azonnali betöltésre keresek Márton Kálmán u. 52. Nyilastelepen. 132

Kifutó felvétetik Székely, Rákosi Jenő u. 4. Papírraktár. 168

Kifutó felvétetik Erzsébet u. 40. 159

Kifutófiút fűszerüzletbe felveszek 15—16 évest, Kassa út 22. 144

Fahordó, ki vágni is tud, felvétetik, Ajtó 17. 160

Gazdatiszt hosszabb gyakorlattal jelentkezhet délután 1.3-kor — Széchenyi u. 21. 179

Arató munkást sürgősen 1—2 párt keresek. Vár uca 8. 174

Egy portafió Frohner-szállóba felvétetik. 176

ALKALMAZÁST keres férfi

Gépező ajánlkozik traktor, vagy gőzgéppel hajtott cséplőhöz, nyári csépléshez. Cím: Kassa út 25. Fűszerüzlet. 47

Fiatal Pesten vizsgázott szerelő soffér jöbizonnyítványokkal ajánlkozik. Traktorkezelést is vállal. Csepák. Monostorpályi út 100. 65

Érettségizett, öskeresztény férfi bármilyen állást keres. Válaszokat „Harmincnyolc éves” jellegre a kiadóhivatalba. 66

Fiatal péksegéd alkalmazást keres vidékre. Cím a kiadóban. 81

Komoly, intelligens katonamentes fiatalember bevonultat helyettesít bizalmi helyeken is. Cím a kiadóban. 7

Parádás kocsihoz tanóra, akár faluba mennek, Varga Pál, Kigyó uca 33. 115

ALKALMAZÁST nyer nő

Úr-es hölgyfodrász segédnőt vagy férfit állandó munkára felveszek. Komáromi, Bikabérbáz. 180

Tanulót női kalap készítéshez felveszek: ANNY-kalapszalonn, Piac u. 26. Gambrius átjáró. 182

Gyors- és gépirónót, keresztyént, gyakorlattal felveszek: dr. Levay ügyvéd, József királyi herceg uca 4. 181

Lányokat, asszonyokat ujság és Tolnai kézbesítésre felveszek Hirlapiroda, Teleki 94. 46

Trafikba intelligens komoly leányt kaucióval felveszek, Batthyányi u. 6. 50

Takarításért lakást, fizetést kap erősebb nő, Miklós u. 41. 63

Középiszkolás, jószámoló gépirónó pénztárhoz írásbeli ajánlattal jelentkezzen. Festékküzet, Csapó u. 22. 80

Úrínóket varrni, szabni tanít Papp nöidivatszálon, Szent Anna u. 10. 136

Jól számoló idősebb szorgalmas megbízható szerényigényű női irodai munkaerő azonnala Kovács Hirlapirodában Piac u. 59. felvétetik. 78

Azonnala keresek megbízható leányt vagy asszonyt, aki csecsemő gondozását elvállalja. — Schwarzné, OTI III. kapu I. emelet 37. 123

Bejárónót keres Ferenc József út 45—47. III. 2. 116

Bejárónót keresek déli-eltre koszt nélkül — Széchenyi u. 8. kereszt-épület. 117

Bejárónó félnapra felvétetik, OTI bérház, II. em. 9. 150

Magános nő, vagy gyermektelen házaspár idős nő gondozásáért lakást és havi 10 P-t kap, Szabó Kálmán u. 41. b. 148

Ügyes leány, ki háztartás vezetését végez és fizetemben kisegít, azonnala felveszek. Jelentkezés vasárnap 10-től. Hajó 14. 138

Megbízható ügyes háztartásnőt keresek, ki három személyre főz, a háztartás minden ágában jártas és az üzletben segédkezik. Cím a kiadóban. 163

Fehérnemű salonba gyakorlott varró hímző és anulólányokat felveszek. Styl, József kir. herceg uca 7. 147

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Mindenes, parketthez értő jó bizonyítvánnyal felvétetik, Hatvan u. 6. szám. III. 9. ajtó 105

Főzni tudó mindenes nő felvétetik. Cím a kiadóban. 99

ALKALMAZÁST keres nő

Jó megjelentető, fiatal, keresztény nő német—magyar nyelvtudással, bármilyen irodai, vagy pénztárkezelői állást vállal. „Jó számoló szép kézírással” jellegre. 51

Kereskedelmiből jésen érettségizett leány korrepetálást és gyorsírás alapos tanítását vállalja. Cím a kiadóban. 1967

Jó rajzoló perfekt német—magyar nyelvtudással, hosszú évi irodai gyakorlattal rendelkező, bármilyen állás vállal. „Öskeresztény” jellegre. 52

Különbözeti-pót- és magánvizsgára alaposan előkészített tanítónő, Domb u. 4. — Tolókocsi eladó ugyanott. 106

TÁRS

Néhány ezer pengővel jól jövedelmező üzlethez társat keresek. Ajánlatokat „pénze biztosítva” jellegre kiadóba kérem. 134

AJÁNLAT

Tökéletes arcszépítőkrémek és strandkozmetikumok olcsó beszerzési forrása a Földes Illatszertár Vigmozi bejárat. 172

Horgonyi fodrász, Szoboszlói út 4. új telefon-száma: 10-75. 570 7. 8.

Poloskairtás ciángázal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kigyó uca 5. szám. 1955 x. 3.

Ciánoztatáson bizalommal a Csala ciánzózó vállalat, Rákóczi uca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.

Ramminger fodrász-mester új telefonszáma: 37-41. sz. Szent Anna uca 10—12. 1539 7. 25

Aranyat, ezüstöt, briliánskiszert a legmagasabb napi áron vezessék. Szekeres és Vági Órás-ékeszerész, Bádó-gas uca 4. sz. építkezés mellett. 898 7. 12.

Zománcfűzhelyek szak-szerű javítása. Klégett samottbetetés kályhák samottozását új koponyáztatását, Levenscik, — Csapó u. 87. 1228 7. 18.

Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János uca 29. szám. 1010 vv

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga uca 10. sz. Szűcsök. 1308 11. 15

Paplanokat helyből, vattából, gyapjából, ócska paplanokat portalanítva készít Nagy Gyula paplanosmester, Sas uca 2. 1674 7. 28.

Grafológusno biztos analízist nyújt bárkinek kézírásából. Széchenyi uca 43. 68

Piac uccán kisebb üzletekbe albérlőt elfogadok Cím a kiadóban 82

Ásvosdronyok, drótfonatok, vaságyak, mosdók, kerti vasbútorok készülnék Ottónál, Rákóczi u. 13. 126

Sajáttermésű hadházi néhány hektó bor eladó, Ajtó uca 40. 145

Vízvezeték, kütszivattyúk átalakítását, javítását előnyös árban végzi Nagy Béla szerelési vállalata. Üzletét áthelyezte Árpád tér 38. sz. alá. Telefon: 17-57. 120

OKTATÁS

Angol leckék gyermekeknek és felnőtteknek, kezdőknek és haladóknak. Fordítás, angol gépirás. Poroszlai út 5. 1952

TELJES ELLÁTÁS

Kellemes lakás, finom koszt a Hungaria panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Urino központban úri-családnál teljes ellátást, vagy szépen bútorozott utcai bútorozott szobát keres augusztus elsejére. Cím a kiadóhivatalban. 110

AUTÓ

Eladó AJS gyátmányú, 750-es oldalkocsi motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Keveset használt Turán segédmotor eladó Ferenc József út. 58. Házfelügyelő. 70

Sachs motor eladó Bujdos uca 4. 151

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Szabó magánnyomozó irodája Rothermere u. 12. — Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel bárhol. Telefon 22-37. 77

Rendőrségi s évtizedes magánygyakorlattal, hozzáértéssel, lelkiismeretesen nyomozok, Gálóczy, Zöldfa S. T.: 28-72. 149

ALKALMAZÁST nyer férfi

Csapos, ki sőtésben kiszolgál, jelentkezzen a Vadász Kúrt vendéglőben, Wesselényi u. 3. 22

Kocsis egy 16 mellé bentkosztra jó bizonyítvánnyal idősebb ember, vagy hadirokkant felvétetik Gyarmathynál, — Rákóczi 11. 34

Javítórá előkészítőt keresek sürgősen, címet a kiadóba „kereskedelmista” jellegre kérek. 61

Bádó-ostanuló jó csallédból való fiú felvétetik Csallós bádógos Vendég uca 5. 69

Jó munkás fodrászegédek azonnali belépésre felveszek Mátys fodrász, Hajdúbüszörmény. — Kossuth Lajos u. 8. 76

Villanyszerelő tanulót felveszek, Cseh Lajos, Piac u. 52. szám. 54

Egy 14—16 éves fiú kondásnak felvétetik. — Cím a kiadóban. 100

Aratómunkás felvétetik az I. sz. gazd. népiszkolánál, Mikepércsi út 10. 89

Fejl tudó baromfi-kezelésben jártas asszony — vagy férfi felvétetik azonnala. Faragó uca 10. 120

Gyoc. ektelen házmaster felvétetik, József kir. h. uca 59. sz. 20

IRODA
Irodának alkalmas helyiséget, száraz raktárral, belterületen keresek Ajánlatokat „Előnyös” jellegűre a lap kiadójába kérek. 1627 vv.

HANGSZER
Zongora, rövid kereszt-húros, bérbeadó, vagy eladó értekezni Csapó u. 16. keresztút. 87
Egy 80 bassusgombos tangóharmonika és egy dob felszerelés eladó — Deák Ferenc u. 20. 64

RÁDIO
Használt kétlámpás rádió 35 pengőért eladó, Csillag u. 108. 124
Rádió eladó Csapó u. 28. udvarban 6. ajtó. 133

BÜTOR
Hálószobák, ebédlők s kombinált szobák, könyvhaberdarazékok, Salomon bútorüzletében. Jöminőség, előnyös árak, Részletre is. Anyadi u. 2. szám. 8.5 9. 15.
Hálószoba, 130 P divány szék, ebédlő, cselló, s fehérfények, székek olcsón eladók. Kossuth u. 49. sz. 1061 1. 15.
Antikgarnitúra, konyhaberendezés, ebédlő, láblak, mákdaráló, cselló, szeszlon, divány, eladó. — Kossuth u. 49. Bútor. 1061 1. 15

LAKÁST KERES
Állami tisztviselő keres lehetőleg komfortos kertes háromszobás lakást november elsejére. Cím a kiadóban. 95
2 szobás komfortos lakást keresek kis család részére augusztus 1-ére. Cím a kiadóban. 59
Kislakást, vagy házat Royal épület közelében kibérelék. Király kerékpáros, telefon 20-66. 187

KERESLET
Vöröskereszt hadikórháznak nagyméretű 250 szembélyre alkalmas vas takaréktűzhelyre (fa- v. szénfűtéses) volna szükség használatai díj ellenében. Cím: Vöröskereszt Hadikórház Párancsnokság, Piarista gimnázium. 26
Aranyat, ezüstöt, briliánsot, régipénzt, legmagasabb árban veszek, Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 987 7. 15.

KIADÓ LAKÁS egy szobás
Egyszobás egyszerű lakást keres állami alkalmazott, Katztelep, Hevesi uca 4. 14
Garconlakás nagy szobával, elő-, fürdőszobával Nagytemplomhoz közel Fenyves parkban, Dózsa u. 12. b. 55
Egyszoba konyha spájk kiadó, Malomköz 5. sz. Csapókanyar. 64
Egy szoba fél konyha faskamra kiadó Könyök uca 5. 108
Garszonlakás egy szoba azonnalra vagy 1-re kiadó, Adorján, Arany J. 31. 156
Egy szoba konyha spájos lakás kiadó magános nyugdíjas házaspárnak. Bercsényi u. 105 93

Központban, minden mellékkeliséggel, havi 30-ért azonnal is. Megkereséseket a kiadóba. 1966
Egy szoba konyha, kamara szép csendes udvarban pár embernek 30 pengőért augusztus 1-re kiadó Rákóczi u. 65. 130
Eladó ház Szabolcs uca 28. alatti ház 518 négy-szögöl gyümölcsösrel. 169
Kiadó kis uccai szoba konyha magános nő részére. Eötvös u. 33. 183

KIADÓ LAKÁS két szobás
2 kettő szobás konyhás lakás kiadó Teleki u. 104 35
Uccai kétszoba konyha spájk augusztus elsejével kiadó Rothermere 29 104
2 szobás előszobás kerti lakás augusztus 1-től kiadó. Gohér u. 40. 145
Kettő szoba fürdőszobás lakás mellékkeliségekkel augusztusra vagy júliusra kiadó, Arany János 62. 161
Kiadó uccai kétszobás lakás Kölcsei u. 21. — Uccanott uccai pince-lakás. Házmeztart felveszek. 164

KIADÓ LAKÁS három szobás
Augusztusra háromszobás fürdőszobás lakás kiadó Honvéd u. 16. 60
3 szobás komfortos lakás minden mellékkeliséggel augusztus egyre kiadó Széchenyi u. 42. — Értekezni lehet Kandia uca 8. 85
Augusztusra háromszobás fürdőszobás lakás kertes udvarban kiadó. Faragó uca 15. 97
Három szobás fürdőszobás lakás kiadó Magoss György tér 25. 166
1 szoba konyhás lakás kiadó Bercsényi u. 71. 134
Uccai 3 szobás és udvari kétszobás komfortos lakás kiadó, Mester uca 29. 158

KIADÓ LAKÁS nagy
Bérbeadó november 1-re Simonyi út 36. sz. alatti 7 szobás villa teljes komforttal. — Értekezni Piac u. 75. I. em. ügyvédi irodában. 1904 v. v.

BÜTOROZOTT SZOBA
Simonyi út 29. alatti manzard bútorozott szoba kiadó. 1014 vv.
Különbejárattal uccai bútorozott kis szoba kiadó Gólya uca 8. 1234
Különbejárattal elegáns bútorozott parkettás szoba fürdőszobával kiadó „Hella” Ssapó u. 22. szám. 38
Különbejárattal udvari bútorozott szoba azonnalra kiadó Iskola u. 8. 79
Különbejárattal csinosan bútorozott udvari szoba kiadó, Werbőczy u. 14. 62
Kiadó bútorozott szoba dűsan fás kertes villában. Fürdőszoba van. — Domokos Lajos u. 28. 72
Egyszemélyes csinos bútorozott szoba lépcsőházi különbejárattal kiadó. Simonyi út 6. földszint. 157
15-re bútorozott szoba kiadó. Ugyanott gyermektelen házmeztart felveszek, Pacsirta 12. 131

Uccai bútorozott szoba kiadó Honvéd uca sarkok. Bethlen u. 69. 107
Különbejárattal bútorozott szoba, előszobával, fürdőszobával használatos kiadó. Nyugal u. 40. 112
Csinosan bútorozott szoba azonnal kiadó — Kölcsei u. 1. 167
Bútorozott teljesen különálló tiszta szoba előszobával kiadó. Dobozy uca 11. 135

INGÓSÁG VÉTEL
Veszek bútor, varrógépet, irodaberendezést, régiségeket, zálogházból kiváltott tárgyakat, — Csapó 16. 88

INGÓSÁG ELADÁS
ülőgarnitúrák
eredeti régiék, allghasznált írógépek, s prizmas látszóvek, nagyobb méretű perzsaszőnyegek, s Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók. Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv
Leánder, rózsaszín, fehér virágú, új ládában olcsón eladó. Honvédtető uca 6. 1181 vv
Egy szép sport gyermek kocsis kiadó Teleki u. 69. 46
Bontásból kikerült ajtók és ablakok eladók Harsányi Gusztáv uca 6. 90
Eladó ebédlőbútor, söbelagy, íróasztal, varrógép, fűháló, asztalispór, szelcso, ebédlőszekrény, taxibillárd, Csapó u. 16. keresztút. 86
Eladó szép háló és ebédlő elköltözés miatt sürgősen. — Értekezni Kossuth u. 26. Házfelújítónél. 74
Bördivány, festmény, bútorok, növények vaskálya tüzhely eladók Werbőczy u. 3. 111
Egy dupla grenadin ággyterítő, mosóüst, kerti asztal, konyha asztal, vaskálya eladó. Széchenyi uca 10. alatt a házmeztárnél. 118
Ebédlőberendezés, csillár, divány, ágy, szekrény, festmények, kerti bútorok eladók. József kir. herceg u. 35-37. II. e. 121
Alig használt férfi nyári ruha és cipő eladó Péterfia 48. emelet. 122
Eladók: Amerikai íróasztal, iratszekrény, székek, asztalok, képek, toki könyvek, apróságok Mertekintetők délelőtt Vigkedvő Mihály u. 64. 127
Modern sötét háló olcsón eladó Csillag u. 125
Használt bútor, aítók, kisebb rollés ajtó eladó, Varga u. 40. 128
Egy jó karban lévő Singer varrógép eladó. — Cím a kiadóban. 154
Fényképezőgép 9x12-es duplaobjektívval Voigtlander Sconar 4.5-ös, 7 darab kiegészítővel 54 P-ért eladó. Tökér fotó. 178
Eladó alig használt modern 2 ablak, ajtó tokkal, padelfjáró, 4 négyzetméter betonlap, — csempék. 175
Jóhangú zongora, 160 pengő, fekete öltöny, fekete luszter luszter kabát mellényvel olcsón eladó, Kistemplom köz. Pesti. 185
Kütszivattyú használt, eladó, Eötvös u. 23. 189

VEGYES
14 hónapos fiú gyermekemet jobb családnak örökbe adnám. Cím a kiadóba. 92
Rhode-Island tenyésztőjás kapható Herceg u. 10. 56

ÁTADÓ ÜZLET VENDÉGLŐ
Több jogfolytonos vendéglő átadó Schaffnál, Apaffy u. 139. sz. 177

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG
Üzlethehelyiség és mellette világos nagy helyiség azonnal kiadó — Szent Anna u. 6. 57
Vendéglő negyven év óta fennálló összes berendezéssel szeptember elsejére kiadó. Cím a kiadóban. 48
Forgalmas fűszerüzlet teljes felszereléssel és lakással átadó, vagy házzal együtt eladó. — Cím a kiadóban. 113

GAZD. ESZKÖZÖK
Marokrakós aratógépet keresek megvételre — Bethlen u. 55. 24
Légereblye, féderes taliga eladó, Károly Ferenc József út 21. b. 98
Jó karban lévő kézzel-fűtős aratógép eladó — Mester u. 31. 114
Egy jó karban lévő aratógép eladó, értekezés Percec u. 24. sz. alatt. 140

Marokrakós gépet jó karban levőt megvételre keresek. Molnár, Kossuth u. 44. 173
Kütfűrészt, javítást felölősséggel vállal Szeitler kütfűrészmester. — Kütszivattyúk eladók — Homok u. 41. sz. 165
Kaparógép Bellegelő 501. alatt eladó. Ugyanitt méhekét vállalom. — Értekezni Péterfia 53. alatt. 170

Gözlökomobil huzatos és magánjáró 4-6-8 HP eladók — bérbeadók, elcserélhetők — Király-nál, Royal-üzlet. 188

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE
Megvételre kétszobásos kisebb házat keresek készpénzzel, az egyik lakásra az eladónak holtig tartó lakást biztosítok. Megbízott dr Futó ügyvéd, Piac uca 71. sz. alatt. 1659
Házat, lehetőleg kevés lakással, nagyobb udvarral vennék „Belterületen” jellegűre kiadóba. 186

ELADÓ HÁZ
Berettyóújfalusi házamat, mely áll 2 szoba és minden mellékkeliségből, gyümölcsös és konyhakerttel, eladnám vagy elcserélném debreceni házzal, a leg ráfizetéses is. Csere tárgya lehet berettyóújfalui vagy derecskai vonalon levő föld is. Cím megtudható a lap kiadóhivatalánál, egész nap. 500 vv
Széchenyi uca elején nagyjövedelmű bérház olcsón eladó. Máté ingatlaniroda, Blaháné u. 14. Rendőrpalota mögött. 28
Eladó a Komlóssy út 43. sz. 300.30 négy-szögöles, háromszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos címe a kiadóban. 8+

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Ferenc József út 4. sz. bérház, 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Libakert Szegeft uca 19 olcsón eladó. Telefon: 24-91. 1847
Eladó teher- és adómentes, kényelmes családi ház 300 négy-szögöl kerttel, Vasvári uca 20. sz. alatt. 1612

Eladó Méhes uca 6. sz. adómentes ház, kétrend-beli lakás 300 négy-szögöl belkerítve. 58
Családi ház modern, kétszobás eladó. Csapókert Mátás király u. 26 83
Kedvező fizetési feltételek mellett eladó házak: Zúgó uca 5-7. számú, Uj uca 2. számú. Érdeklődni lehet Alföldi Takarékpénztárnál 1320 Nagyjövedelmű emeletes házamat eladom, elcserélem földbirtokra, Érdeklődni lehet: Várad esz-házmegyei Takarékpénztárnál. 1513
Eladó nagy bérjöveldelmű ház Teleki u. 63. 1969

Bégány u. 12. sz. ház jutányosan eladó Kertész ügyvéd, Teleki uca 102. 44
Házat kislakásokkal örökösök eladnának. — Dr Gátas, Bika-bérház. 101
Adómentes kisebb családi kertes ház eladó — Kurucz uca 69. sz. 102
Eladó Andrassy út 40. számú ház 1600 négy-szögöl földdel, mely parcellázásra is alkalmas. 71

Családi ház Domb uccában eladó. — Értekezni Unyár ügyvédnél Simonffy 12. 162

ELADÓ HÁZHELY
Komlóssy út 10. sz. üres telek, ház helynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megtudható a kiadóban. 5+

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négy-szögöl telek, két lakással, nagy raktárral eladó. Cím a kiadóban. 6+

Széchenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Palay Ferenc
OFB engedélyes hirdetései, Csapó uca 49. sz. Belyárosban jövedelmező házak pénzbefektetésre előnyösen bankteher átvállalásával vethetők.

István úton két szoba konyhás melléképületekkel, gyümölcsösrel elköltözés miatt olcsón megvehető. Külsőségi házak 2000 P-től 4000-ig kaphatók. Nyaralásra alkalmas villalakkással gyümölcsösrel, kitűnő termék szőlővel. Debrecen körzetében olcsó szőlők eladására van megbízásom. Földek: 28 holdas tanyával, 23 holdas tanyával, 18 holdas tanyával, 9 hold, 7 hold, 10 hold tanya nélkül. 103

Eladó házhelyek a Simonyi út hátameggetti Kardos telken, Tócsokertben és Csapókertben. — Értekezni dr Kardosnál Kossuth u. 26. 75
Poroszlav 74. kertnek fele 465 négy-szögöl eladó 3200 P. Egyezér bankhitellel. — Telefon 24-91. 1848

ELADÓ FÖLD
Osztyálozás miatt eladó 22 hold föld az acsádi útton 8 km Nagycseré 4. szám elsőrendű homokföld 1 hold szőlő gyümölcsösrel félhold erdő és kitűnő épületekkel. — Érdeklődni Sámsoni út 17. sz. 1841
Debrecen alatt, kövesút mellett 8 hold búzatermő föld eladó Garai u. 15. 1867
Eklepen 45 kat. hold I. o. búzatermő föld haszonbérbe kiadó. Értekezni Garai u. 15. 1866
15 hold tanya föld Ebesen kövesút mellett eladó Thaly Kálmán 12. 71

FÖLDBÉRLET
Nagycserén 36 hold tanyásföld hosszabb időre bérbeadó, Honvéd uca 16. 1923
Köntösgáti vízműnél 61, hold tanyásföld bérbeadó Honvéd u. 16. 1927
Föld 42 hold Kőztemetőnél kiadó szép lakással Árpád tér 5. 31
Kiadó tanyásföld 14 hold Apafáján, értekezni Csonka u. 18. 53
Fancsika 61 alatti 12 hold szántóföld haszonbérbe kiadó a Léai út kilencedik kilométerénél. Értekezni Maróthy Gv. 18. 73

ELADÓ ÁLLAT
Foxi kutya eladó, betanított. Megtekinthető 12-2-ig Péterfia 38. 49
30 darab félhízó eladó, mindenféle eleséggel. — Értekezni Rákóczi u. 19. 91
Kettő darab fejős tehén nagy tejűek, fiatalok eladók, Bujdosó u. 1. sz. Megtekinthetők este 7 és 8 között. 96

Szerkesztő: Pálfi József
Kiadó: SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Főszerkesztő: SZIGETHY KÁROLY

A Debreczen rádióműsora

1940 július 7-től július 13-ig

ALLANDÓ MŰSORSZÁMOK HÉTKÖZNAPOKON BUDAPEST I. MŰSORÁN:

- 6.40: Ébresztő. Torna.
- 7: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
- 10: Hírek.
- 11.10: Nemzetközi vízj. szolgálat.
- 12: Harangszó. Himnusz. Időjárás.
- 12.40: Hírek.
- 13.20: Időjelzés, időjárás s vízállásj.
- 14.30: Hírek.
- 14.45: Műsorismertetés.
- 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
- 16.45: Időjelzés, időjárásjel, hírek.
- 17: Szlovák és ruszin hírek.
- 19.15: Hírek.
- 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, (hétfőn s csütörtökön eszperantó hírek is).
- 00.05: Hírek.

KÜLFÖLDI

- #### MAGYARNYELVŰ HÍRSZOLGÁLAT.
- 17.30: Reichsender Böhmen (269.5 m), rövidh. (31 m.)
  - 17.50: Pozsony (298.8 m).
  - 18.55: Bukarest (364.5 m).
  - 19: Reichsender Böhmen (269.5 m), rövidh. (31 m).
  - 19.55: Róma II. (244.3 m) és Róma RH (21.15 m).
  - 21.15: London National (261.1 m) és rövidhullámon GSA (49.59 m), GRX (30.96 m).
  - 21.15: Bukarest (364.5 m).
  - 22.15: Reichsender Böhmen (269.5 m) rövidh. (31 m).
  - 22.45: Pozsony (298.8 m).
  - 22.45: Belgrád (437.3 m), RH 49.2 m.
  - 22.50: Besztercebánya (765.3).

VASÁRNAP

BUDAPEST I. Július 7.

- 6: Ébresztő. Szózat. Hanglemezek.
- 6.45: Hírek.
- 8: Görög katolikus istentisztelet a Fő-uccai Szent Flórián görög katolikus plébánia templomból. A szentbeszédet Thurzán József ópályi esperes parochus mondja.
- 10: Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Pusztai Sándor leányfalusi lelkész mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara Sugár Viktor vezénylésével.
- 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Mágócs Kálmán püspöki másodlelkész.
- 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
- 12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
- 14: Hanglemezek.
- 15: 1. „A tökéletes cséplés feltételei.“ Naszályi József ny. min. tanácsos előadása. 2. „Zsuzsikenítés.“ Dr Baranyovits Ferenc kísérletügyi asszisztens előadása. A Földművelésügyi Minisztérium Közművelődési előadássorozata.
- 15.45: Gáspár Lajos cigányzenekara.
- 16.30: „A sokszínű magyar nyelv.“ — Visky Károly dr előadása. Közművelődési előadássorozat.
- 17: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15: Szalonötös.
- 18: „A biarrítzi kártyacsata.“ Thurzó Gábor elbeszélése.
- 18.20: Közvetítés a Fővárosi Pavillonból. A József nádor 2. honv. gyalogezred zenekara játszik. Vezényel Serregi Artur.
- 18.55: „Mikrofonnal a dzsungel vadjal között.“ Közvetítés a Fényes cirkusz-ból.
- 19.15: Hírek.
- 19.25: Basilides Mária az Operaház örökös tagja régi magyar dalokat énekel zongorakísérettel.
- 19.45: Hangképek a magyar—német válogatott atlétikai mérkőzésről.
- 20.15: Liszt: Mefisztó-kerítgő. Hanglemezeiről.

- 20.30: Lóversenyeredmények.
- 20.40: „Balatoni képeslap.“ Közvetítés Siófokról.
- 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 22.10: „Balatoni képeslap.“
- 23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.20: Közvetítés a siófoki fürdőtelepi étteremből. Horváth Jancsi cigányzenekara muzsikál.
- 0.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 11—12: Szórakoztató hanglemezek.
- 12.05—12.35: Levente rádiófelőra.
- 15.05—15.40: Az Első Soroksári Iparos Olvasó és Dalkör Enekkara. Vezényel Kézi Krén Béla. Zongorán kíséri Tarján Elemér.
- 18—18.15: Közvetítés a Fővárosi Pavillonból. A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara játszik.
- 18.45: „János Zsigmond király.“ Botár Imre előadása.
- 19.15: Pertis Jenő cigányzenekara.
- 20: Hírek, lóversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 20.25: Beethoven-hangverseny hanglemezeiről.
- 21.20: „A finn nők honvédelmi munkája.“ Armi Hallstein Kallia előadása. Fordította és felolvassa Némethné Sebestyén Irén dr.
- 21.35: Időjárásjelentés.

KASSA

- 8—10: Hanglemezek, hírek, majd görög katolikus istentisztelet Budapest I-ről.
- 10: Református istentisztelet a kassai ref. templomból. Prédikál Abary István segédlelkész.
- 11: Hanglemezek.
- 11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.
- 11.35: „Magyar költők csatadalai.“ — Költemények és hanglemezek. A verseket Marossy Lajos adja elő.
- 12.05—12.35: Levente félóra. Átvétel Budapest II-ről.

HÉTFŐ

BUDAPEST I. Július 8.

- 10.20: „Az állam mint élő szervezet.“ — Irta Bertalan Olivér dr. Felolvasás.
- 10.45: „A hegyesi csata.“ Irta Galzai Kovács Ödön dr. Felolvasás.
- 12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
- Közben 12.40: Hírek.
- 13.30: A Rádió Szalonzenekara.
- 16.15: „Ráth Mátyás az első magyar hírlapíró.“ Kuszák István előadása.
- 17.15: Vászárhelyi Magda zongorázik.
- 17.45: „Holland-India.“ Somogyi József dr előadása.
- 18.15: Hajdú Anna és Szalay László magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Gyula és cigányzenekara.
- 19.25: Holcsey Ákos szakszofonozik zongorakísérettel.
- 19.40: „Erdélyi lant.“ Összeállította Csanády György. A verseket előadja Kultsár Irma és Apáthy Imre a Nemzeti Színház tagja.
- 20.10: Az Operaház Zenekara. Vezényel Rajter Lajos.
- 22.10: Közvetítés a Hungária-szállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
- 23.25: Közvetítés Balatonlelléről. — Lorsch Miklós tánczenekara játszik a Gyárfás-szálló Tó-teraszáról.

BUDAPEST II.

- 19.25: Simonffy Margit Nil verseiből ad elő.
- 20: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 20.25: „Kárpát-Európa vándorai.“ — Gunda Béla dr előadása.
- 20.55: Hanglemezek.
- 22: Időjárásjelentés.

KASSA

- 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
- 11 05: „Könyvnyomató Besztercebá-

- nya.“ Órhelyi Emil előadása.
- 11.25: Hanglemezek.
- 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
- 12—15.25: Azonos Budapest I. műsorával.
- 15.25: Hanglemezek.
- 16.15—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KEDD

BUDAPEST I.

Július 9.

- 10.20: „Egy külföldi nő rólunk.“ Egy holland nő meglátja Magyarországot. Irta Hokstra Elly.
- 10.45: „Divattudósítás.“
- 12.10: Weidinger Ede szalonzenekara. Közben 12.40: Hírek.
- 13.30: Művészletek.
- 16.10: „Asszonyok tanácsadója.“ Arányi Mária előadása.
- 17.15: Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál, Sárvári János tárogatózik.
- 18.15: „A régi turlista útgondjai.“ Irta Rath Végh István.
- 18.45: Wehner Géza orgonál. Közvetítés a zeneművészeti Főiskola nagyterméből.
- 19.25: „Emlékezés Balbóra.“
- 19.35: „Rigoletto.“ Opera három felvonásban. Hanglemezeiről. Zenéjét szerzette Verdi. Szövegét írta Piave. —
- 22.10: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.
- 23.20: Közvetítés Hévízről. — Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara muzsikál a Friedrich Royal-szálló étterméből.

BUDAPEST II.

- 17.45—18.10: Ruszin hallgatóinknak. — Oszuszkya Mária ruszin népdalokat énekel zongorakísérettel.
- 18.45—19.15: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőraja.
- 19.30: „Zrínyi az ember.“ Irta Tolnai Gábor dr. Felolvasás.
- 20: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 20.25: Táncclemezek.
- 21: „Mozaik.“ Irta Tóth Ervin dr. — Felolvasás.
- 21.30: Időjárásjelentés.

KASSA

- 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
- 11.05: „Matuzsálemek és kérészek az állatvilágban.“ Lukács Dezső dr előadása.
- 11.20: Jazz-zenekari művek hanglemezeiről.
- 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
- 15.25: A 21-ik honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Hadányi Antal.
- 18.45: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II-ről.
- 19.15—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA

BUDAPEST I. Július 10.

- 10.20: „Reviczky Gyula.“ Kenéz Sándor előadása.
- 10.45: „Nyaraljunk itthon.“ Sztinyay Jenő előadása.
- 12.10: A Rádió Szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
- Közben 12.40: Hírek.
- 13.20: Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
- 13.30: A 15. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Serregi Artur.
- 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
- 16.20: 1. Sanyikákéknál; 2. Az erdei lift. Eöry Kálmán meséi.
- 17.15: Operettársulat hanglemezeiről.
- 18: „A magyarság új honfoglalása a törökvezet után.“ Szabó István dr előadása.

- 18.30: Veress Károly cigányzenekara.
- 19.25: A Váci Vox Humana Enekkar. — Vezényel Sümegh Miklós.
- 20: Rádió a rádióról.
- 20.10: Közvetítés az Erzsébetvárosi Színházról. „Sárgarigófészek.“ Operett 3 felvonásban, 7 képből. Irta és zenéjét szerzette Erdélyi Mihály. Rendező Lóránth Vilmos. Karnagy Endre Emil.
- Az I. felvonás után kb. 21.20: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
- A II. felvonás után kb. 22.50: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- Az előadás után kb. 23.35: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris és fia cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II.

- 19.15: Táncclemezek.
- 19.35: „A könyvművészet.“ Kner Imre előadása.
- 20: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 20.25: „Hogyan táplálkozunk?“ Horn Zoltán dr. főorvos előadása.
- 20.50: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.
- 21.35: Időjárásjelentés.

KASSA

- 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
- 11.05: „Kassa a múlt század elején.“ — Vértess József előadása.
- 11.20: Hegedű- és zongoraszólok.
- 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
- 15.25: Hanglemezek.
- 16.20—17.15: Azonos Budapest I. műsorával.
- 17.15: Kovács Béla magyar nótákat énekel, Danyi Pál és cigányzenekara muzsikál.
- 18—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST I. Július 11.

- 10.20: Szemere György elbeszéléseiből: Tyúkból kokas. Felolvasás.
- 10.45: „László szekere.“ Koppanyi István előadása.
- 12.10: Telekiné Majláth Mária grófnő énekel, zongorán kíséri Comensoli Mária.
- 12.55: Mártonné Vaszi Bojanka gondolkodik zongorakísérettel.
- 13.30: A Melles Béla zenekar. Vezényel Vincze Ottó.
- 16.15: Ruszin hallgatóinknak. A ruszinok dala. Szocokov András énekel zongorakísérettel. Az összekötő szöveget Mankovich Mária mondja el.
- 17.15: Bura Sándor cigányzenekara.
- 18: „Hogyan készül a világ legnagyobb távesőve.“ Tolmár Gyula dr előadása.
- 18.20: Táncclemezek.
- 19.05: „Amerika és az erdélyi kérdés.“ Máthé Elek dr előadása.
- 19.25: Kárpáth Zoltán dr magyar nótákat zongorázik.
- 19.40: „Bábel köve.“ „A költő és a nagyváros.“ Összeállította Örley István. Előadja Makay Margit és Timár József.
- 20.10: Lóversenyeredmények.
- 20.15: Az Operaház zenekara. Vezényel Dohnányi Ernő. Közreműködik Svéd Sándor karénekes.
- 22.10: Közvetítés a Valéria-kávéházról. Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.
- 23.25: Filmdalok és jazz-számok hanglemezeiről.

BUDAPEST II.

- 16.15—16.45: Szórakoztató hanglemezek.
- 19.15: A Rádió Szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
- 20: Hírek, ügétversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 20.25: „Védekezzünk a balesetek ellen.“ Dobák Ferenc dr orvosi előadása.
- 20.50: Hanglemezek.
- 21.40: Időjárásjelentés.

KASSA

10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: Szlovák hallgatónknak: „A keresztény eszme, a magyarság és szlovákság örök kapcsa.” Spisiák Béla dr előadása.
11.20: Tánccselemez.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
15.25: Szórakoztató zene hanglemezzel.
15.50: Korányi Ilona magyar nótákat zongoráztat.
16.15—00.15: Azonos Budapest I. műsorával.

PÉNTEK

BUDAPEST I. Július 12.

10.20: „Henri Bremond a tudós jezsuita.” Galambos-Gruber Ferenc előadása.
10.45: „A korai öregedés okai.” Pályi Márton dr előadása.
12.10: Toll Árpád cigányzenekara.
Közben 12.40: Hírek.
13.30: Heinemann Sándor jazz-zene-kara.
16.10: „Magyar helyesírás.” Fekete Miklós dr előadása.
Utána: Ifjúsági közlemények.
16.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15: Kodály: Háry János, szvit. Előjáték, Bécsi zenéelőra, Csata és Napóleon legyőzése; Intermezzo; Császár és udvarának bevonulása. Hanglemezzel.
17.45: „Az erdélyi városok magyarsága.” Makkai László dr előadása.
18.15: Kalmár Pál magyar nótákat énekel, kíséri: Farkas Béla cigányzenekara. Dalok: Fekete szárú cseresznye, népdal; Anyos Laci: Amióta asszony lettél; Három bokor saláta, népdal; Móczár: Hazudik a muzsikász; Császár-körte nem vadalma, népdal; Hevesi: Mecseki csárdás (Szondy verse); Sándor Jenő: De szomorú ember lettem. (Jávor verse); Réten, réten, népdal; Kalmár Tibor: Hamvas fehér arcod; Nádor József: Fekete éjszaka borulj a világra; Adorján: Kalapomra páros...
18.40: Sportközlemények.
19.15: Hírek.
19.25: „Az új mama”. Hangjáték hét képben. Irta: Balassa János. Rendező: Csányi György. Személyek: Katalin: Muráti Lili; Bódis Bálint—Solthy Gy.; Péter, a fia—Delly Ferenc; Gábor, a fia—Antók Ferenc; Zsard, a fia—Petes Ferenc; Kati néni—Gazdy Aranka; Gáspár bácsi—Bodnár Jenő; Molnár intéző—Dávid Mihály; Ratkóczy Lali—Nagy Sándor; Ratkóczy Dóda—Homonnay Rezső; Madár Misi—Vitéz István; Edcc, cigányprimás—Szóke Lajos; Kontrás—Dósa István; Vendéglős—Balassa János; Pincér—Harsányi Miklós; Gizi—Ekecs Mancsi; Éva—Sir Aliz; Magda—Tarnay Vera.
20.25: Kültügyi negyedóra.
20.10: Sztarko Topolski hegedül a magyar—jugoszláv művészcsere keretében, zongora kísérettel. 1. Lhotka Horvát rapszódia, aratódal. 2. Zozidar K.: Kedves mese. 3. Miloje Milojevic Szerb tánc. 4. Strauss Richárd: Keringő a „Rözsálovag” című operából.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
22.10: I. rész: Pátria tánccselemez. II. rész: Külföldi tánccselemez.
23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.20: Közvetítés a Szeiffert kávéházról Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál.
00.05: Hírek.

BUDAPEST II.

19.15: Szórakoztató hanglemezek.
20: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
20.25: Rendórzenekar. Vezényel: Szöllösy Ferenc.
21.35: Időjárásjelentés.

KASSA

10—11: Azonos Budapest I. műsorával. (10 órák hírek).
11.05: „Auquincum, az elhurcolt város”. Balatoni Nándor előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—15.25: Azonos Budapest I. műsorával.
15.25: Dalok és hangszeres szólók hanglemezzel.
15.45: „Szlovák és ruszin diákok Debrecenben”.

„Freiberger Vilmos előadása magyar és szlovák nyelven. „Slovenski a rusinski studentiv v. Debrecine”. Prednáška Viliama Freibergera v madarskej a slovenskej reči.
16.10—00.15: Azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT

BUDAPEST I. Szombat, július 13.

6.40: Ébredő, torna.
7: Hírek, közlemények, étrend, hanglemezek.
10: Hírek.
10.15: „A régi pest-budai hajóhíd”. Horváth Elemér előadása.
10.45: „Mit nézzünk meg?” A balcsai mozikat a Nemzeti Múzeumban. Ismer-teti: Radnóti Aladár dr, felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat.
12: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Balalajka-zenekar.
12.40: Hírek.
13.20: Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
13.30: Művészselemez.
14.30: Hírek.
14.45: Műsorismertetés.
15: Árfolyamhírek, piaciárak, élelmiszerárak.
16.15: Harsányi Gizi meséi: 1. Mirza kincse. 2. A házi szellem.
16.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15: „Aranyhegedű pályázat” negyed-ik hangversenye. A műsort összeállította: Kohut Béla. Ujpest. Váci út 102. A rendezőnekart vezényli: Szöllösy Ferenc. 1. Kéler Béla: Magyar vigjáték nyitány; 2. Lehár: Arany-ezüst, kerin-gő; 3. Hrubý: Utazás az operettek birodalmában; 4. Suppé: Könnyű lovas-ság; 5. Lehár: Horthy Miklós, induló; 6. Eisemann: Crescendo, egyveleg.
18.15: „Magyar üdülőhelyek, gyógyfür-dők, gyógyászati értékei”. Dr Moll Károly előadása.
18.35: Farkas Jenő cigányzenekara.
19.15: Hírek.
19.25: Farkas Jenő zenekara keringőket játszik.
19.40: „Amiről mindenki beszél”.
20.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel: Rajter Lajos. Közreműködik Rigó Magda és Laczkó István, az Operaház tagjai.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
22.10: Közvetítés a Vadászkiirt-szálló-ból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.20: Tánccselemez.
00.05: Hírek.

BUDAPEST II.

18—18.30: „Brahms-dalok” hanglemezzel
18.45—19.15: A földmivélségi minisz-terium mezőgazdasági felőrája.
20: Hírek, ügétóversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.
20.25: „A magyar könyv sorsa”. Vajthó László dr előadása.
20.55: Kamarazene hanglemezzel.
21.35: Időjárásjelentés.

KASSA

10—11: Azonos Budapest I. műsorával. (10 órák hírek).
11.05: „Találós kérdések a felvidéki mag-yar nép körében”. Féja Tibor elő-adása.
11.20: Magyar nóták és csárdások hang-lemezzel.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—18.45: Azonos Budapest I. műsorá-val.
18.45—19.15: A földmivélségi minisz-terium mezőgazdasági előadásának át-vétele Budapest II-ről.
19.15—00.15: Azonos Budapest I. mű-sorával.

Szerkesztői üzenetek

Versíróinknak. A rendkívül viszonyok és az összetorlódtó híryanag folytán ezután verseket csak egészen kivételesen közölhetünk. Ezért elnézést kérünk kedves versíró külső munkatársainktól. Olyan nagy számban érkeznek be költemények szerkesztőségünkhöz, hogy azoknak csak kis részét közölhet-nénk, ami joggal sértődést válthatna ki a mellőzöttekből. Ezért inkább lemondunk a versek közléséről. Majd ha elmúlnak a rendkívüli idők, újra meg-szólalhatnak kedves póctáink.

Hirdetmény a legkisebb gazdasági munkabérekéről

A város polgármestere értesíti a vá-ros érdekelt lakosságát, hogy a gaz-dasági munkabér megállapító bizott-ság az összes gazdasági munkára (rés-zes-, napszám-, és cselédbérekre) az alábbi határozatot hozta:

1. Tejes férfi napszám azt illeti meg, aki zsákolni és kaszálni képes, teljes munkabíró, 18-ik életévét betöl-tötte. 2. A nem teljes munkabíró férfi aki öreg, vagy zsákolni képtelen, sem kését adogatni, sem kaszálni egész nap nem képes, annak a teljes férfi napszám kétharmad része legyen fi-zetendő. 3. Tejes női napszám azt illes-se meg, aki képes egész nap kését sze-kérre adogatni, teljes munkabíró és 18-ik életévét betöltötte, a férfi nap-szám kétharmad része fizetendő. 4. Nem teljes munkabíró, 18 éven felüli nőnek, aki öreg és képtelen lenne egész nap szekérre kését adogatni, an-nak a teljes női napszám kétharmad része legyen fizetendő. 5. Fiú napszám a 15—18 év közötti rendszeren fejlett, korához képest munkabíró, a férfi napszám kétharmad része fizetendő. 15 éven aulinak a férfi napszám egy-harmad rész fizetendő. 6. Leány nap-szám 15—18 év közötti rendszeren fejlett, korához képest munkabíró, az asszony napszámának kétharmad részét kapja. A 15 éven aluli az asszony napszám tgyharmad részét kapja. 7. Teljes férfi cselédbér azt illesse meg, aki 21-ik életévét betöltötte, teljes munkabíró, vagy pedig aki teljes nap száma lenne jogosult, bár csak 13 éves, de családfe tartó. 8. A legkisebb éves családbér: lakás természetben, vidékenként szokásos tüzelő (négy köbméter tufa fának megfelelő), konvenció, vagy liszt házhoz szállítva, 1 db koca tarlós és annak szaporúta egy éves koráig legelőn, baromfitartás, 6 db tyúk, 2 kakas szaporulatával legelőn, vagy ház körül.

Kézpénz: évi 60 P, búza 800 kg, rozs 800 kg, szalonna 24 kg, só 24 kg, napi egy liter tej, vagy 1 db tehéntar-tás ökörkosztón, vagy 24 kg szalonna, vagy napi tej helyi árban megváltva, főzőlék 32 kg, szántóföld megszántva tavaszinak búzavidéken 1600 négy-szögöl, rozsvideken 2000 négy-szögöl. A természetbeni járandóságoknak kézpénzbeli megváltásánál nemcsak a természetbeni járandóság átszámít-tott kézpénzbeli értéke fizetendő, hanem figyelembe kell venni a termé-szetbeni járandóságok után várható hasznót is.

9. Hónapos bér: (nyári hónapra) —
I. o. hónapos: Az, aki teljes férfi nap-számra jogosult, egy havi fizetése kézpénz 10 P, búza 160 kg, kenyér-liszt 20 kg, főzőliszt 10 kg, hús 4 kg, szalonna 4 kg, zsír 1 kg, főzőlék 3 kg, só 1 kg, ecet 1 liter, fűszerpénz 1 P.
II. o. hónapos: Az a férfi, aki zsákolni nem bír és kaszálni sem képes és te-ijemunkabíró nő, aki 18-ik életévét betöltötte egy havi fizetése kézpénz 6 P, búza 130 kg, kenyérliszt 20 kg, főzőliszt 10 kg, hús 2 kg, szalonna 3 kg, zsír 1 kg, főzőlék 3 kg, só 1 kg, ecet 1 liter, fűszerpénz 1 P.
III. o. hónapos: 15—18 év közötti lányok és fiúk, korukhoz képest teljes munkabí-rók, egy havi fizetésük: kézpénz 4 P, búza 80 kg, és II. o. élelmezés. 10. Hónapos bér (téli 5-hónapra): **I. o. hó-napos:** kézpénz fizetés havonta 5 P, búza 100 kg, élelmezés a nyári hó-napokra megállapított I. o.-val megegye-ző. **II. o. hónapos:** havi fizetés kézpénz 5 P, búza 75 kg, élelmezés a nyá-ri II. o. hónaposnak megfelelő. **III. o. hónapos:** egy havi fizetés kézpénz 5 P, búza 50 kg, élelmezés a nyári hó-napos II. osztályának megfelelő. A ben-ti kóstos eseléd fizetés ugyanezeknek megfelelő azzal, hogy minden mező-gazdasági munkát végezhesen. Ar-tási munka: Ha az aratás alatt az ara-tó pár élelmezést nem kap és vállal munkája csak aratás, kévekötés, be-keresztelés, tarló feltakarítás, beköt-ve csomókba rakás saját szerszámmal, a gazdaság kívánására a cseléplénel a szem mártárba hordása, ezért kap-

ja a betakarított termésből, érve alá-a tavaszinak és ősziének egyaránt a 10-ik részt. Ha az arató pár élelme-zésül kap 65 liter rozst, 33 liter bú-zát, 4 liter főzőléket, 4 kg szalonnát, 2 kg sót, 4 kg húst, 2 P kézpénzt, úgy kapja a betakarított ősziének és avaszí-nak 11 részét. Kat. holdankénti biz-tosíték azonos terményből 50 kg szem termelés. Azon esetben, ha az őszi és tavaszi gabona teljesen kipusztul, a már leszerződött aratók nem tarthat-nak igényt az aratásra. Ha az aratók a feni munkálatokon kívül a hordást és asztagolást is elvégzik, úgy ezért a munkájukért kapnak a gép alól rész-elés esetén fél százalékot, 1 százalékot. Az arató részt a munkások csak a teljes munka befejezése után kapják ki. Ha a munkaadó saját géppel rendelkezik, úgy azt köteles díjtalanul az aratók részére bocsátani, a keresett részük elcséplése idejére, olyképen, hogy az a gazdasági üzemmenetét ne zavarja. Az arató munkások aratás és hordás ideje alatt a viharverte és megázott kereszteteket újra rakni és szárogatni kötelesek. 12. **Cseléplési munka:** a munka-adó terményének elcsépléséért a termés rostálásáért, a polyva és szá-ma kazal szakszerű összerakásáért, a cseléplőgépnaponkénti összetakarításá-ért, esős időben befedéséért, a termés mázsára és magtárba való zsákolásá-ért, valamint a megázott hajazát szá-rogatásáért a legkisebb munkabér 3.5 százalék, melyért a cseléplőgépnaponkénti képző munkásoknak mindent el kell végezni. Bércséplés esetén a géptulajdonos köteles megfelelő létszámú munkást alkalmazni és azok-nak legkevesebb 3.5 százalék-ot fizet-ni. 13. Szakmány-munka: Tengeri egy-harmada jár a három felé osztályo-zott csöves tengerinek, ha a részes gazmentesre kapálja a tengerit, külön megkapálja a sorközöket, kiegyenesíti a tengerit, fattyaz, cimerrhányáskor harmadszor kapál és fattyaz, letőri a tengerit, három osztályra válogatva összehordja részeltésre alkalmis egy-forma kupacokba, a csutkát levágja és azt bekötve kúba rakja, a munka-adónak jutó részt kocsi-ra, majd gó-réba rakja. A tengeri egyegyede jár a három felé osztályozott csöves ten-gerinek, ha a részes az első kapálást nem végzi, helyette a munkaadó bor-onálja a tengerit, munkavállaló a sorokat megkapálja és kiegyesíti, tel-jesen gaztalanít, munkája után a mun-kaadó lókapál kétszer, munkavállaló a kiegyesítésén felül még egyszer ka-pál és fattyaz, gyomtalanít. A részes munkás egyéb kötelezettsége ugyan-az, mint a harmadosé. A tengeriszár nem képezi részletes tárgyat egyik esetben sem. A répa egyharmada jár a termésnek, ha a részes elvégzi a ré-zes kapálást, egyesítést, második ka-pálást, gazoló kapálást, répa kiásását, földtől megtisztítását, fejelését, vagy levelevezését, csomókba rakását, azt levelekkel és földdel takarja, a mun-kaadó részét maximum 1 km távolságra szállítja és beprimazza. A répa egy-negyede jár, ha a részes elvégzi az őz-szes fenti munkát, csak a szállítástól mentesül. A cukorrépa ásás, fejelés, kúpokba rakás, földelés, a fej külön összerakása kazalba kat. holdanként 36 P. A takarmányrépa fenti munká-jáért 24 P. Szénakaszálás: harmados, ha a részes a füvet lekasálja, száro-gatja, felgyújtja, petrencézi, boglyázza, részeltés után a munkaadó részét be-hordja és bekazalazza.

A legkisebb napszám-bérek Debrecenben

1940 évi július 1-től augusztus 11-ig 3.40 P ugyanerre az időre aratási nap-szám 30 kg búza, vagy annak pénz-értéke.

1940 augusztus 11-től — augusztus 31-ig 3.— P, szeptember 1-től — szept-ember 28ig 2.60 P, szeptember 23-tól — október 12ig 2.40 P, október 13-tól — november 2-ig 2.20 P, november 2-től — december 31-ig 2.— P,